

HSB – där möjligheterna bor

HSBs hållbarhetsredovisning 2017 är digital och finns att läsa i sin helhet på hsb.se/hallbarhetsredovisning

Det här är en utskriftsanpassad pdf med samlat innehåll från den digitala redovisningen.

KONTAKT

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller vill veta mer om ett specifikt område i redovisningen.

Camilla Hallerborn,
ansvarig verksamhetsstyrning HSB Riksförbund
camilla.hallerborn@hsb.se

Sofia Hagman,
chef hållbarhet och public affairs HSB Riksförbund
sofia.hagman@hsb.se

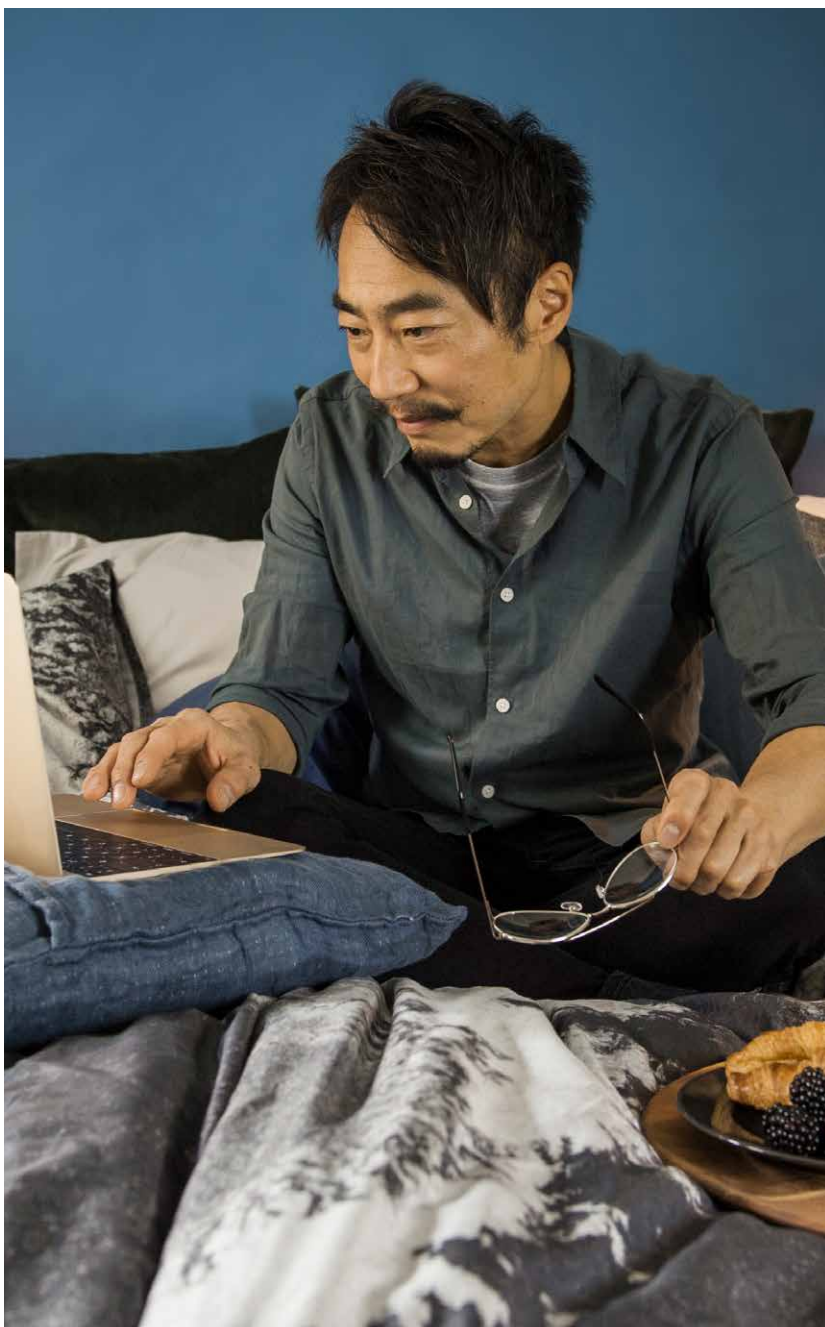
Besöksadress:
Fleminggatan 41, Stockholm

Postadress:
HSB Riksförbund
Box 8310, 104 20 STOCKHOLM

Telefon växel: 010-442 03 00
www.hsb.se

INNEHÅLL

Om redovisningen	3
Förbundsordförande har ordet	4
HSBs hållbarhetsutmärkelser 2018	5
HSB skapar värde	6
Om HSB	7
Omvärld och trender	8
Strategi för hållbar tillväxt	10
Organisation	12
Intressenter	13
Väsentliga frågor	15
Styrning	16
Våra mål och progress	19
Året i siffror	20
Resurseffektivitet	22
Klimat	24
Hållbara tjänster och produkter	27
Viktig samhällsaktör	29
Leverantörer	32
Medarbetare	33
Goda exempel	36
Avgränsningar	41
Äldre hållbarhetsredovisningar	42

OM REDOVISNINGEN

HSBs gemensamma hållbarhetsredovisning omfattar uppföljning och rapportering av hållbarhetsarbetet inom regionala HSB-föreningar, bolag och riksförbund under perioden 1 januari 2017–31 december 2017, vilket också är HSBs räkenskapsår. HSBs strategi för hållbar tillväxt antogs under 2017, varför den totala rapporteringen ännu inte omfattar samtliga regionala HSB-föreningar. Antal rapporterade HSB-föreningar, totalt och per indikator, påverkas även av HSBs federativa organisation med frivilliga mål.

I redovisningen berättar vi om hur vi arbetar med miljö, socialt ansvar och ekonomi för att vara relevanta för våra intressenter i dag och i framtiden. Rapporten omfattar främst den verksamhet som har betydande och direkt påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv, det vill säga HSBs egna verksamhet såsom egenägda fastigheter och nyproduktion. Verksamheter som står utanför HSBs direkta kontroll, som leverantörer och kunder, ingår i viss mån i redovisningen. Till exempel beskrivs HSBs processer för att säkerställa miljömässig och social hållbarhet hos leverantörer. Rapporteringen omfattar exempelvis inte bostadsrättsföreningarnas klimatpåverkan från energi-användning och inte heller klimatpåverkan från byggmaterial och inköp.

HSB har identifierat väsentliga frågor som gäller för hela HSBs verksamhet. Nedan följer en detaljbeskrivning av de avgränsningar som har gjorts för respektive indikator, som har inspirerats av GRI Standards.

Försiktighetsprincipen

HSB har som ambition att tillämpa försiktighetsprincipen i all verksamhet. Principen innebär att vi som verksamhet ska vidta skyddsåtgärder och iaktta de begränsningar som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Ett exempel på hur vi tillämpar försiktighetsprincipen är att använda webbverktyget Byggvarubedömningen för att fasa ut farliga kemiska ämnen ur byggvaror när vi bygger bostäder.

BRA ATT HÅLLBARHET HAR BLIVIT FOLKLIGT

Hur mycket flyg tål jorden? Hur många kilo köttkonsumtion klarar klimatet? Vad betyder det egentligen att elcykeln blev årets julklapp? Oavsett vad man tycker om frågorna är det ett tydligt tecken i tiden. Hållbarhet engagerar konsumenten i vardagen.

Hållbarhet har alltid varit bottenplattan i HSB. Det hade andra namn förr, och medvetenheten har naturligtvis varierat över tid. Sedan HSBs start för snart 100 år sedan har vi strävat efter det goda boendet, både i vårt byggande och vår förvaltning. Vi har skapat bostäder som många efterfrågar och vi har ständigt påverkat politiken för att få till stånd en social bostadspolitik. Vi skapar social hållbarhet. För att ge våra medlemmar inflytande och ansvar över sitt eget boende skapade vi bostadsrätten. Idag hade vi sagt att vi bidrar till ekonomisk hållbarhet. Och vi har under en längre tid använt sunda byggmaterial och jobbar ständigt för att hålla nere energiförbrukningen. Idag hade vi sagt att vi tar ansvar för miljömässig hållbarhet.

Men i längden är det inte hållbart att hänvisa till historien. För att klara konkurrensen och fortsätta ta ett stort samhällsansvar måste vi ständigt utvecklas. HSBs förbundsstyrelse har därför beslutat om en gemensam strategi för hållbar tillväxt, baserad på nationella och internationella riktlinjer, rekommendationer och mål för hållbarhet. I strategin finns fokusområden som handlar om resurseffektivitet, klimat, tillväxt av hållbara tjänster och produkter och att vara en viktig aktör för det hållbara samhället. Det är ett tydliggörande och en naturlig utveckling av HSBs ständiga hållbarhetsarbete, men ska också ses som ett viktigt bidrag till FN:s 17 globala hållbarhetsmål i Agenda 2030.

2017 har varit ett hoppfullt år för HSB. Vi har stadigt ökat antalet bosparare och medlemmar: idag är vi omkring 624 000 medlemmar. Vi har överträffat vårt mål om minskad klimatpåverkan med nära det dubbla: en minskning med hela 54 procent. Och könsfördelningen i våra ledningsgrupper

är nu i stort sett helt jämn: 52 procent män och 48 procent kvinnor.

HSB har byggt omkring 500 000 bostäder sedan vi grundades 1923 som en konsekvens av 1920-talets bostadskris. Omkring 1 700 av dessa påbörjades under 2017. Med tanke på att fastigheter och bostäder står för cirka 40 procent av Sveriges energianvändning är vårt ansvar stort. Och även om nyproduktionen naturligtvis är viktig när vi pratar hållbarhet är majoriteten av Sveriges bostäder redan byggda. Därför är det särskilt viktigt att hitta smarta lösningar för befintliga bostäder. En stor utmaning är att vi boende måste ändra vårt eget beteende om vi vill leva i ett hållbart samhälle.

För att få mer kunskap om människors beteenden har HSB byggt det världsunika forskningsboendet HSB Living Lab. Här pågår resan mot det goda boendet varje dag, och det som händer i huset studeras av forskare i realtid. I HSB Living Lab pågår i dag över 40 forskningsprojekt som handlar om allt ifrån socialt samspel i tvättstugan till fasad-integrerade solceller.

Nu när hållbarhetsfrågorna äntligen har blivit folkliga är förutsättningarna för att skapa ett hållbart samhälle hoppfullare än på länge. Om inte frågorna diskuteras vid köksborden är det svårt att få politiker och företag att engagera sig tillräckligt. Tillsammans kan vi skapa det goda boendet.

Anders Lago
Förbundsordförande HSB

SAMORDNADE HÅLLBARHETS- AKTIVITETER UNDER ÅRET

Under 2017 har vi genomfört en rad större hållbarhetsaktiviteter inom HSB. Här är ett urval:

- HSBs strategi för hållbar tillväxt integrerades i vår affärsstrategi (HSBs kompass) vid HSB-stämman i maj 2017.
- En intressentdialog med leverantörer och partners har genomförts för att stämma av vilka väsentliga hållbarhetsfrågor HSB ska arbeta med.
- Fyra HSB-föreningar och två nationella bolag har genomfört GAP-analyser med hjälp av standarden ISO 26000
- Två nya bolag har implementerat HSBs leverantörsbedömningsverktyg.
- Fem bolag och HSB-föreningar omfattas av den nya lagstiftningen om hållbarhetsredovisning, och rapporterar enligt lagen och standarden för hållbarhetsredovisning; Global Reporting Initiative (GRI Standards) för verksamhetsåret 2017.
- Sedan slutet på 2017 pågår ett arbete för att samordna HSBs gemensamma hållbarhetsarbete kommunikativt.

HSBs HÅLLBARHETSUTMÄRKELSER 2018

HSB vinnare av Sveriges
grönaste varumärke inom
bostadsbranschen.

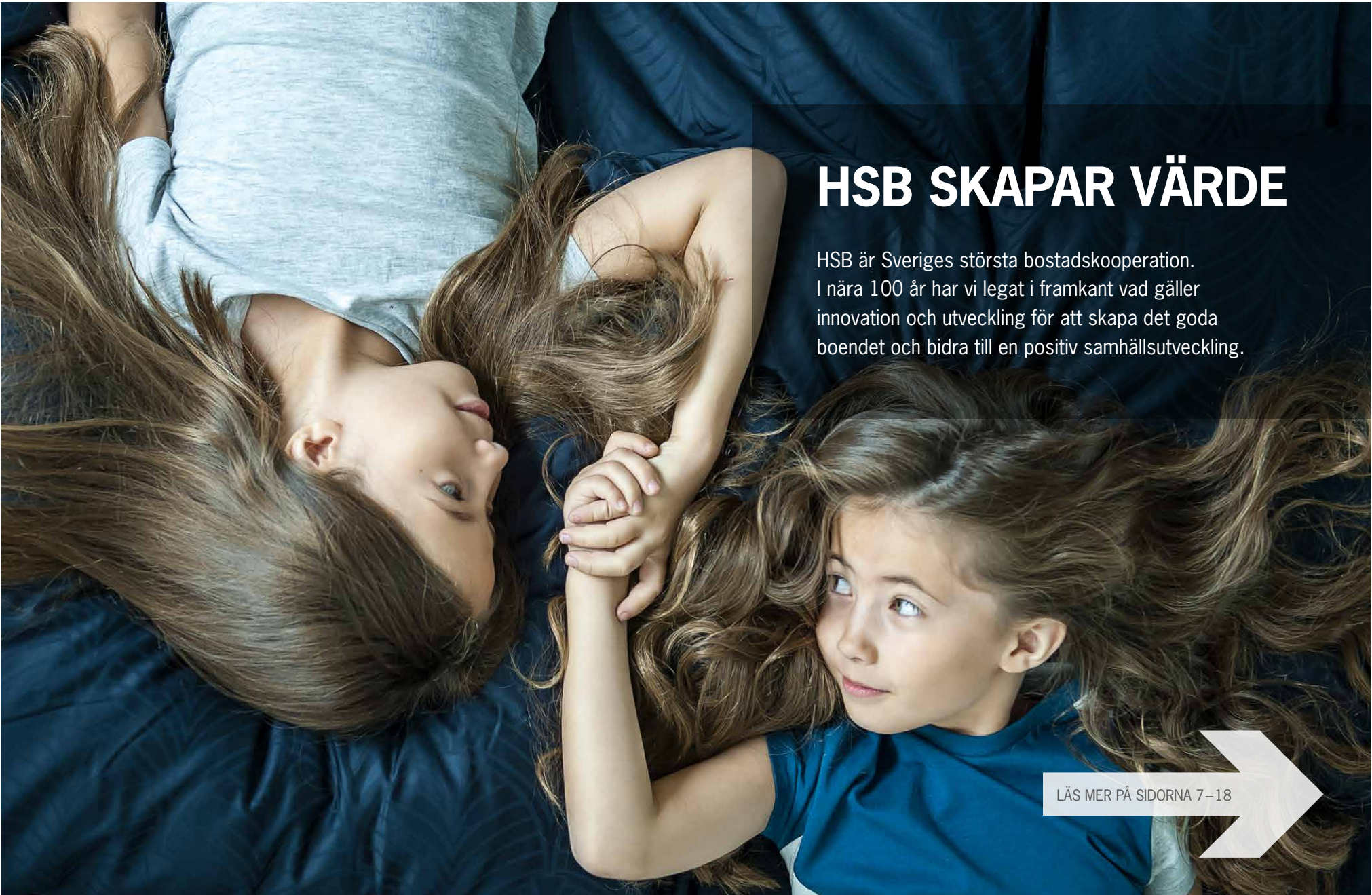
[LÄS MER](#)

SUSTAINABLE BRAND INDEX

HSB branschbäst i
Sustainable Brand Index

[LÄS MER](#)

HSB SKAPAR VÄRDE

HSB är Sveriges största bostadskooperation. I nära 100 år har vi legat i framkant vad gäller innovation och utveckling för att skapa det goda boendet och bidra till en positiv samhällsutveckling.

LÄS MER PÅ SIDORNA 7–18

SÅ HÄR FUNGERAR HSB

HSB planerar, finansierar, bygger och förvaltar bostäder över hela Sverige – i dag totalt cirka 25 000 hyresrätter och 340 000 bostadsrättslägenheter. HSB (i samarbete med Swedbank) erbjuder också Sveriges största bosparande* vilket kan ge möjlighet till förtur till HSBs befintliga och nya hyresrätter samt nybyggda bostadsrätter i hela landet.

SÅ SKAPAR VI VÄRDE

HSBs uppdrag är att tillsammans med medlemmarna skapa det goda boendet. Som kooperativ organisation har HSB ständigt fokus på medlemsnytta och medlemsinflytande. Vår verksamhet, som är en kombination av medlemsverksamhet, förvaltningstjänster och nyproduktion, ska också genomsyras av ansvarstagande, både för våra boende och samhället i stort. Vår federativa struktur skapar en gemensam grund som skapar goda förutsättningar för att HSB ska kunna möta medlemmarnas behov både i dag och i framtiden.

VÅR PÅVERKAN PÅ OMVÄRLDEN

HSB vill vara en viktig aktör för det hållbara samhället. Med ambitionen att påverka hela samhället i en positiv riktning bidrar vi till bättre förutsättningar och villkor för boendet och de boende. HSB arbetar med att öka värdet på medlemskapet och kunderbjudandet med hållbara tjänster och produkter, som också ska vara resurseffektiva, ha låg klimatpåverkan och är producerade under goda förhållanden.

Samtidigt står bostadssektorn – från byggprocessen till de boendes livsstil – för en betydande miljöpåverkan. Byggsektorn orsakar lika stor klimatpåverkan som den svenska personbilstrafiken. Vidare står fastigheter och bostäder för en stor andel av den totala energi- och materialanvändningen.

HSB arbetar med att maximera värdet vi skapar för alla våra intressenter, samtidigt som vi tar ansvar för att minimera de negativa avtrycken, framför allt på miljö och klimat, som vår verksamhet bidrar till. Vi vet att ju fler medlemmar vi blir, desto större möjlighet har vi att påverka samhället i rätt riktning.

HSBs vision

Vi är den aktör som har det bästa anseendet när det gäller boendet.

HSBs kärnvärden

Engagemang, trygghet, hållbarhet, omtanke och samverkan.

HSBs uppdrag

Vårt uppdrag är att i samverkan med medlemmarna skapa det goda boendet.

* Läs mer om HSBs bosparande på sidan 39.

OMVÄRLDENS UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER DRIVER HSB FRAMÅT

HSBs verksamhet styrs av omvärldens utveckling och förväntningar. Med klimatförändringar, en ökande befolkning, flyktingströmmar och fortsatt bostadsbrist i Sverige har HSB en viktig roll för en hållbar utveckling.

HSB är en viktig samhällsaktör i en bransch som nu tar stora kliv framåt. Den rådande bostadsbristen gör att det finns höga förväntningar på en snabb utbyggnad av bostäder. Men det är en stor utmaning att möta samhällets behov och samtidigt hålla den negativa inverkan på miljön till ett minimum. Det finns också en social dimension som handlar om att bygga smart för att underlätta för mer utsatta grupper på bostadsmarknaden, särskilt unga, att kunna skaffa sig ett boende utan att tumma på kvaliteten.

Bristen på bostäder är en av de största utmaningar vi står inför. Som samhällsutvecklare tänker HSB mycket på hur det ska byggas och för vem. För oss är det exempelvis viktigt att bidra till att öka möjligheterna för unga att ta sig in på bostadsmarknaden. Inte minst utvecklingen kring amorteringskravet och andra kreditrestriktioner har stor påverkan på möjligheterna för de som planerar att köpa en bostad. Inom ramen för vår satsning HSB 100 bidrar vi konkret för att öka möjligheterna att ta sig in på bostadsmarknaden. Det gör vi genom ytsmarta lägenheter med en prislapp som ger fler en chans att flytta in. HSB har också Sveriges största bosparande* som uppmuntrar till att spara pengar till kontantinsatsen samtidigt som det ger möjlighet till förtur. Både till hyresrätter och nybyggda bostäder. De fonder som HSB erbjuder i samband med bosparandet är Svanenmärkta.

Den sociala dimensionen av bostadsfrågan, att göra det möjligt för fler att erhålla en trygg och bra bostad, ligger således HSB varmt om hjärtat. Vi strävar efter att bygga

bostäder av olika storlekar, för olika människor och för olika skeenden i livet. Vi tror på att skapa gemenskap genom att göra det möjligt för de boende att mötas, genom exempelvis delade ytor som tvättstuga och föreningslokaler. Det kan också ske genom odlingslotter mellan husen eller genom andra initiativ bland de boende själva. Grunden i HSB är det gemensamma ägandet och det engagemang som följer med ägandet, och vi ser att det finns massor av möjligheter att skapa ännu större trygghet och gemenskap inom HSB och vår struktur i framtiden.

I dag lever vi människor över jordens tillgångar och klimatförändringarna påverkar oss på flera sätt. Dels innebär klimatförändringarna att vissa platser kan bli obeboeliga i framtiden, med flyttströmmar som följd, dels att vi måste fundera på var och hur vi kan bygga i framtiden. Det är komplicerade frågor men något som vi på HSB tar på stort allvar.

Ett av HSBs viktigaste mål är därför att öka resurseffektiviteten genom hela verksamheten. Men vi är också engagerade i omställningen till mer hållbart resursutnyttjande i samhället i stort. Tillsammans med flera andra aktörer har vi exempelvis arbetat aktivt för att skapa bättre förutsättningar för fastighetsägare att installera solceller. Den omdiskuterade skatten på solceller togs bort 1 juli 2017 vilket öppnar upp för att fler kan satsa på att installera solceller, något som gagnar såväl miljön som ekonomin.

För att ta oss an utmaningar och kunna agera på möjligheter i omvärlden arbetar vi också aktivt med framtidsscenarios och forskning, till exempel via HSB Living Lab. I HSB Living Lab kan forskare, utvecklare och innovatörer utvärdera och identifiera lösningar för framtidens hållbara boende. Men innovation sker också dagligen på gräsrotsnivå, det vill säga bland våra medlemmar och de boende som har möjlighet att driva initiativ och engagera sig i frågor som berör dem.

Vi på HSB försöker också ha ett holistiskt hållbarhetstänk och därför har vi bland annat infört ett nytt helhetskoncept för el och värme i flera av våra bostadsrättsföreningar. Vi är väldigt stolta över vårt erbjudande av hållbara energitjänster och dess potential, med stora möjligheter till besparingar gällande såväl energi som klimat och kostnader, och vi kommer givetvis fortsätta utvecklandet. HSB vill även främja det närproducerade och vi ser stora möjligheter för bostadsrätter att gynna miljön och ekosystemet, HSB är och kommer fortsätta vara en viktig samhällsaktör som ska påverka framtidens boende i en mer hållbar riktning. De framsteg vi gör för våra medlemmar kommer hela samhället till godo.

Sofia Hagman
Chef Hållbarhet och Public affairs

LÄS MER PÅ SIDORNA 19–35 ➔

* Läs mer om HSBs bosparande på sidan 39.

Röster från HSBs verksamhet

1. HSB står inför många hållbarhets-utmaningar, men vad anser du är den främsta möjligheten för er de närmsta åren?

2. Vad gör ni i er verksamhet för att ta vara på den möjligheten?

Emelie Brundin,
hållbarhetsansvarig, HSB Bostad

1. En stor del av klimatpåverkan från flerbostadshus sker redan under produktionsskedet. Kan vi minska vårt bidrag till den statistiken är vi en bra bit på väg mot HSBs mål om nära noll utsläpp till 2030!

2. Redan vid projektering styr vi för en minimering av byggavfallet och genom att mäta och följa upp mängden avfall som genereras, beräkna klimatpåverkan från stomme och grund samt minska energianvändningen under produktionen tar vi ett helhetsgrepp om frågan.

Ulrika Malmsten,
hållbarhetschef, HSB Göta

1. Öka takten i klimatomställningen och satsa mer på förnybar energi, i form av t ex solenergi. Därtill att byta ut fler fordon och maskiner till eldrivet. Samtidigt inspirera våra bostadsrättsföreningar till att också våga satsa på förnybart.

2. Vi planerar för en solcellsanläggning på vårt nya kontor, samt på ett hyreshus som byggs just nu i Jönköping. Vid kontoret har vi också installerat dryga trettioalet laddstolpar i syfte att förnya fordonsparken framöver med mer eldrivet.

Freja Bramsen,
chef för hållbarhet och utveckling HSB Göteborg

1. Som kooperativ och medlemsägd aktör har vi en jättemöjlighet att profilera oss som den hållbara aktör vi är. Med hållbarhet som en del av vårt DNA är vi i många fall bäst i klassen. Vi vet att konsumenter tycker att hållbarhet är viktigt för dom i köp av bostad och tjänster. Vår främsta möjlighet handlar om att fortsätta utveckla vår verksamhet på ett hållbart sätt och därigenom kommer vi att fortsätta växa som organisation och Kooperation.

2. Inom HSB Göteborg har vi tydliga och uttalade målsättningar om att utveckla nya och hållbara tjänster för våra bostadsrättsföreningar. I vår nyproduktion är hållbarheten mycket central. HSB Living Lab som ligger i Göteborg och som är en utmärkt testarena är central i arbetet med hållbar innovation och utveckling. Utöver att säkerställa att utvecklingsarbetet är hållbart arbetar vi också med att befintlig verksamhet ska bedrivas så hållbart som möjligt. Dessutom vill vi prata mer om allt det fantastiska som görs.

Maria Qvillberg,
utvecklingsansvarig kvalitet och hållbarhet,
HSB Projektpartner

1. Att skapa attraktiva hållbara bostäder där man som boende trivs och mår bra samtidigt som det är lätt att göra rätt och leva mer hållbart.

2. Vi har satt upp mål och börjat formulera vägen fram, bland annat avseende hållbara utemiljöer, energieffektiva bostäder och prioritering av hållbara resealternativ vid boendet, såsom cykel och el-fordon. Detta är också områden vi forskar om i HSB Living Lab tillsammans med akademien och branschen.

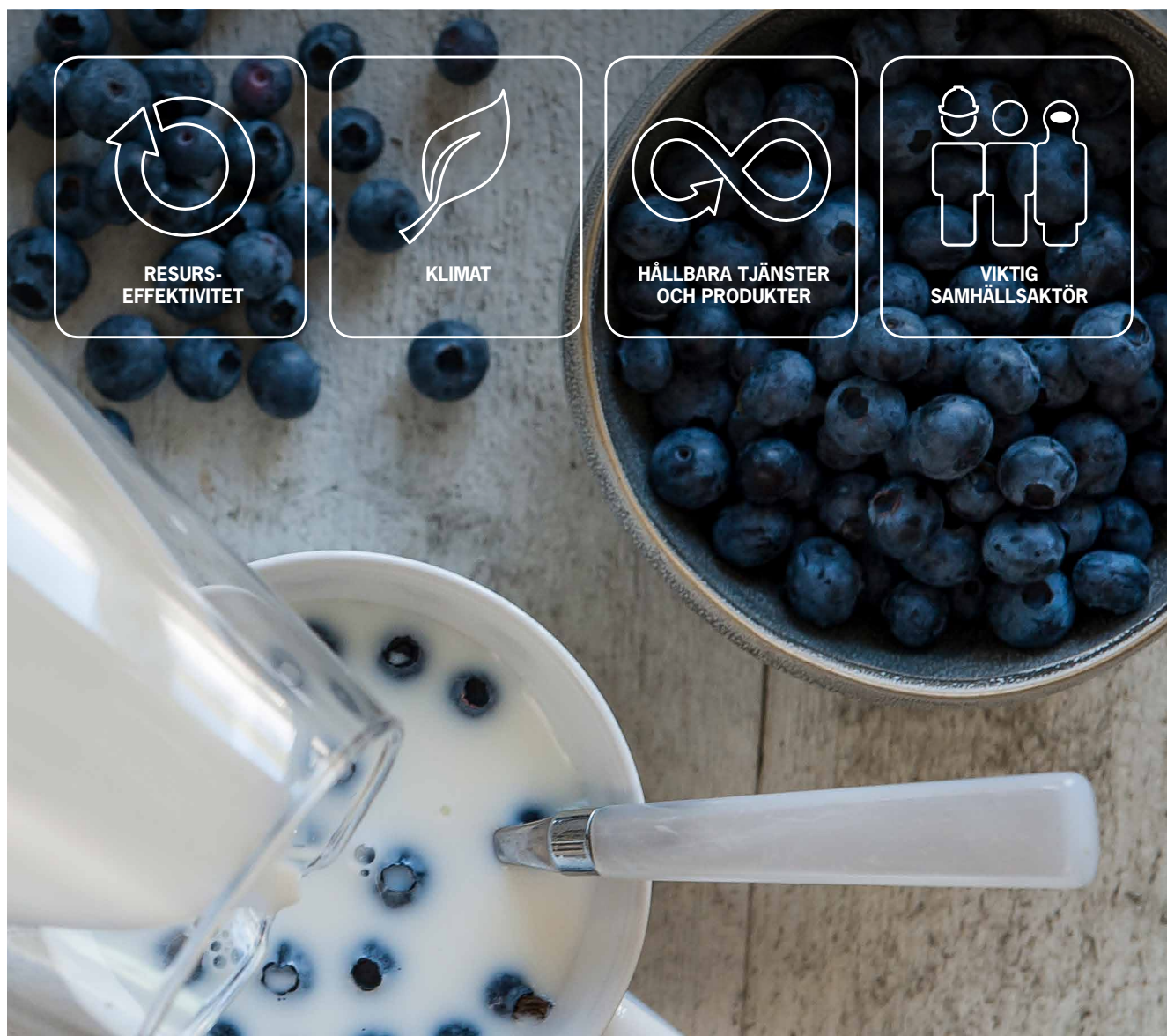
Elin Hall,
vikarierande hållbarhetsansvarig, HSB Stockholm

1. Vi har sagt att vi ska vara hållbara i allt vi gör. Genom att ytterligare förankra detta inom hela organisationen och få alla medarbetare att se affärsmöjligheter i detta, kan vi göra större skillnad på många olika plan och erbjuda våra kunder en större bredd av hållbara tjänster och produkter.

2. Just nu håller flera affärsområden på att ta fram egna handlingsplaner utifrån strategin för hållbar tillväxt. Syftet är att ge medarbetare mer konkreta verktyg för hur var och en kan påverka organisationen i en mer hållbar riktning, på så vis fångar vi upp alla möjligheter från grunden.

STRATEGI FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT

HSBs hållbarhetsarbete tar avstamp i HSBs strategi för hållbar tillväxt, som är en integrerad del av HSBs verksamhetsstyrning. Strategin sätter fokus på resurseffektivitet, klimat, tillväxt genom hållbara tjänster och produkter, samt att HSB ska vara en viktig aktör för det hållbara samhället.

Sedan 2016 har HSB en gemensam strategi för hållbar tillväxt. I strategin finns fyra utvalda och affärsrelaterade fokusområden; resurseffektivitet, klimat, hållbara tjänster och produkter samt viktig samhällsaktör.

Till de fyra fokusområdena har vi satt upp ett flertal affärsintegrerade mål som hela HSB ska arbeta mot.

HSB ska vara en ledande aktör för ett hållbart samhälle och vårt hållbarhetsarbete ska bidra till att nå nationella och internationella mål. Strategin är därför baserad på en analys av internationella och nationella mål, regelverk samt en branschjämförelse och analys av branschtrender. Under 2017, efter ett beslut av HSB-stämman, integrerade HSB strategin för hållbar tillväxt och dess mål i HSBs kompass – som är vår övergripande strategi- och verksamhetsplan. Det innebär att hela HSB, från medlemsnivå till vår riksorganisation, nu har affärsintegrerade hållbarhetsmål.

HSBs STRATEGI FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT

RESURSEFFEKTIVITET

KLIMAT

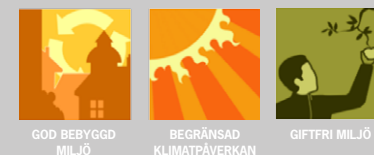
HÅLLBARA TJÄNSTER
OCH PRODUKTER

VIKTIG
SAMHÄLLSAKTÖR

SVERIGES MILJÖMÅL

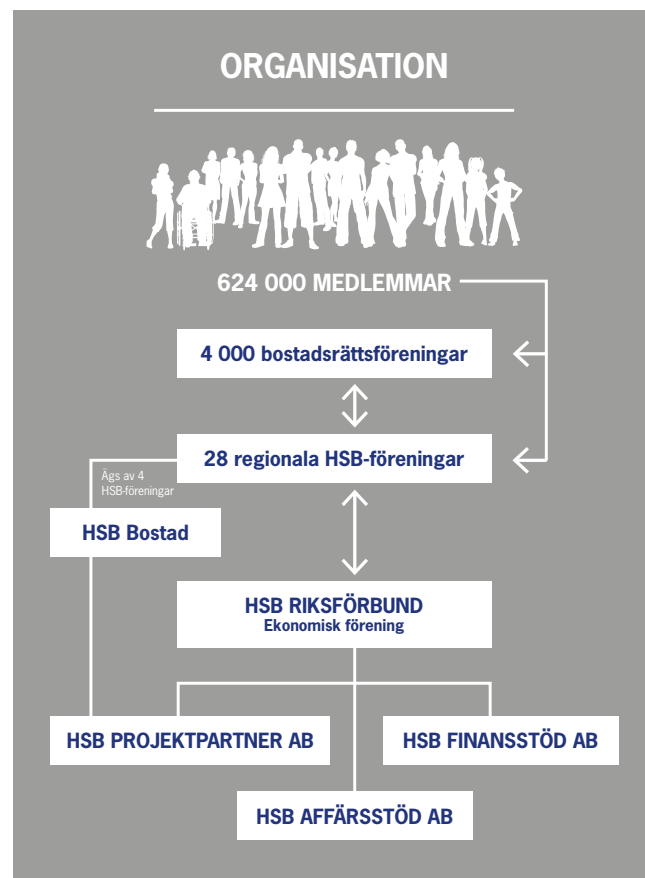
FN:S GLOBALA HÅLLBARHETSMÅL OCH SVERIGES KLIMAT- OCH MILJÖMÅL

HSB bidrar till en hållbar utveckling med fokus på de 17 målen i Agenda 2030. Vi har valt att fokusera på de mål som är mest relevanta för vår verksamhet och där vi tillsammans med våra medlemmar och kunder kan göra mest skillnad. Som ett bolag i bostadsbranschen riktar vi våra insatser för att stödja de globala utvecklingsmålen nummer 5 samt nummer 7–13. Vi bidrar också till de tre svenska miljömålen: God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan och Giftfri miljö.

VÅR ORGANISATION

HSB är en kooperativ demokratisk idéburen organisation som ägs av våra medlemmar. Tillsammans med våra 28 regionala HSB-föreningar, 4 000 bostadsrättsföreningar och 624 000 medlemmar utgör vi en stark kraft för att bidra till en hållbar utveckling i samhället.

VÅRA MEDLEMMAR

Över 624 000 personer har valt att bli medlemmar i HSB. Som medlem kan du bospåra och få möjlighet till förtur till ditt framtida boende. Du kan också få juridisk rådgivning och förmånliga erbjudanden. Som medlem är du med och bestämmer vad pengarna i din bostadsrättsförening ska gå till. Du kan också påverka vad HSB-organisationen ska arbeta med ([läs mer här](#)). Oftast är du medlem både i din bostadsrättsförening och i den regionala HSB-föreningen vilket gör HSB till en stor och stark medlemsorganisation.

VÅRA BOSTADSRÄTTSFÖRENINGAR

Bostadsrättsföreningarna i HSB är medlemmar i den regionala HSB-föreningen. Där ger det omfattande utbudet av förmåner och tjänster den trygghet som krävs för att de förtroendevalda i bostadsrättsföreningen ska kunna hantera styrelseuppdraget väl. I slutändan handlar det naturligtvis om fastigheten och bostädernas framtida värde och ditt eget boende. Omkring 4 000 bostadsrättsföreningar har valt tryggheten som det innebär att vara brf-medlem i HSB. Bostadsrättsföreningarnas och de enskilda medlemmarnas representanter utgör beslutande organ i den regionala HSB-föreningen.

VÅRA REGIONALA HSB-FÖRENINGAR

Det finns 28 regionala HSB-föreningar i Sverige. De är fristående föreningar som samverkar i organisationenes kooperativa federation. I HSB-föreningen arbetar man med allt från nyproduktion till förvaltning, utbildning och löpande rådgivning. De 28 regionala HSB-föreningarna är ryggraden i organisationens verksamhet och är en stor trygghet för bostadsrättsföreningarna i den dagliga verksamheten. De regionala HSB-föreningarnas representanter utgör beslutande organ i HSB Riksförbund.

NATIONELLA VERKSAMHETER

[HSB Riksförbund](#) är en gemensam nationell organisation där de regionala HSB-föreningarna är medlemmar i. Uppdraget för HSB Riksförbund är att utifrån en helhetssyn skapa värde för HSB-föreningarna och dess medlemmar, utveckla HSBs gemensamma varumärke, stärka HSBs roll i samhället och säkerställa effektivitet och hållbar tillväxt inom HSB. De regionala HSB-föreningarna är medlemmar i HSB Riksförbund och HSB Riksförbund är ömsesidigt medlem i de regionala HSB-föreningarna.

Vid årsskiftet 2017/2018 bildade HSB en gemensam nationell organisation, HSB Riksförbund – med tre dotterbolag; bostadsutvecklingsbolaget HSB ProjektPartner AB, it- och digitaliseringsbolaget HSB Affärsstöd AB och det nybildade betaltjänstbolaget HSB Finansstöd AB. Beslutet om att bilda en gemensam nationell organisation togs på HSB-stämman 2017. Under hösten 2017 påbörjades integrationsfasen och implementeringsprojekt. Transaktionen och ombildningen genomfördes 31 december 2017.

INTRESSENTER

En viktig del av hållbarhetsarbetet är att föra en kontinuerlig dialog med intressenter. Genom intressantdialogen valideras de mest väsentliga hållbarhetsfrågorna som HSB ska arbeta med.

HSBs viktigaste intressentgrupper är medlemmar, kunder, medarbetare, samhället – lokalt och globalt samt leverantörer och partners. HSB har under året fört en dialog med gruppen leverantörer och partners för att stämma av väsentliga frågor. Från och med 2018 utförs systematiska dialoger med samtliga intressentgrupper vart tredje år.

MEDLEMMAR

KUNDER

**SAMHÄLLE
– LOKALT OCH GLOBALT**

MEDARBETARE

**LEVERANTÖRER
OCH PARTNER**

MEDLEMMAR

Dialogtillfällen

- Medlemsundersökning
- Bosparundersökning
- Forum såsom: stämmor, tidningarna Hemma i HSB och Uppdraget, sociala medier, hsb.se

Nyckelfrågor

- Medlemsinflytande
- Trygghet
- Ekonomi
- Service
- Energitjänster
- Laddstolpar för elbilar

HSBs hantering/åtgärder

- HSB arbetar löpande med att förenkla och göra medlemskapet mer attraktivt
- Under våren 2018 har det även gjorts en avstämning på övergripande strategisk nivå kopplat till HSBs vision och värderingar, ansvar, identifierade väsentliga risker och möjligheter, samt strategiska fokusområden vad gäller hållbarhet. Hantering av resultatet sker under 2018 och rapporteras i nästa års redovisning. Den här typen av systematiska dialoger kommer HSB att göra vart tredje år framöver

KUNDER

Dialogtillfällen

- Årliga lokala kundundersökningar
- Undersökningar om vad boende efterfrågar
- Undersökning om digital kundupplevelse

Nyckelfrågor

- Hjälpa styrelsen vid beslutsfattande
- Bli digitalt starka och snabba
- Skapa möjligheter och stöd för erfarenhetsutbyte och dialog mellan bostadsrättsföreningarna

HSBs hantering/åtgärder

- Öka vår förmåga att vara en strategisk partner till våra medlemmar och kunder
- Genomföra ett digitalt lyft
- Utveckla en kommunikationsplattform för erfarenhetsutbyte mellan våra medlemmar och kunder

SAMHÄLLE – LOKALT OCH GLOBALT

Dialogtillfällen

- Samråd vid nyproduktion
- Möten med kommuner och andra byggherrar
- Möten med ministrar, statssekreterare, politiskt sakkunniga, riksdagsledamöter, tjänstemän på myndigheter
- Nationella och internationella branschsamarbeten
- Dialog med beslutsfattare
- Samarbete med akademien och andra samhällsbyggnadsaktörer i HSB Living Lab

Nyckelfrågor

- Klimatanpassa städerna
- Minska klimatpåverkan från byggande och boende
- Rimliga möjligheter att hitta bostad
- Förutsättningar för långsiktigt bostadsbyggande
- Bättre förutsättningar för sol och energieffektivisering
- Resurseffektivitet och avfallshantering
- Hållbara resor till och från boendet

HSBs hantering/åtgärder

- HSB har ett övergripande klimatmål
- HSB miljöcertifierar nyproduktion med Miljöbyggnad slutbetyg silver
- Under 2017 har mål för HSBs nyproduktion arbetats fram, för bland annat minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, resurseffektivitet och hållbara resor
- HSB 100 är en satsning på ytsmarta och innovativa lägenheter där vi vänder oss till grupper som inte har möjlighet att efterfråga dagens nyproduktion
- Opinionsbildning för bättre möjligheter för unga och andra nya på bostadsmarknaden att kunna efterfråga bostad, genom exempelvis stöd till bosparande
- Samarbete med akademien och andra samhällsbyggnadsaktörer i HSB Living Lab

MEDARBETARE

Dialogtillfällen

- Årliga medarbetarundersökningar
- Årliga medarbetarsamtal
- Avslutningsintervjuer

Nyckelfrågor

- Arbetsbelastning

HSBs hantering/åtgärder

- Under 2017 har ett arbete gjorts för att stärka HSBs arbetsgivarvarumärke, både internt och externt
- Under våren 2018 har det även gjorts en avstämning på övergripande strategisk nivå kopplat till HSBs vision och värderingar, ansvar, identifierade väsentliga risker och möjligheter, samt strategiska fokusområden vad gäller hållbarhet. Hantering av resultatet sker under 2018 och rapporteras i nästa års redovisning. Den här typen av systematiska dialoger kommer HSB att göra vart tredje år framöver

LEVERANTÖRER OCH PARTNER

Dialogtillfällen

- Möten med ramavtalsleverantörer

Nyckelfrågor

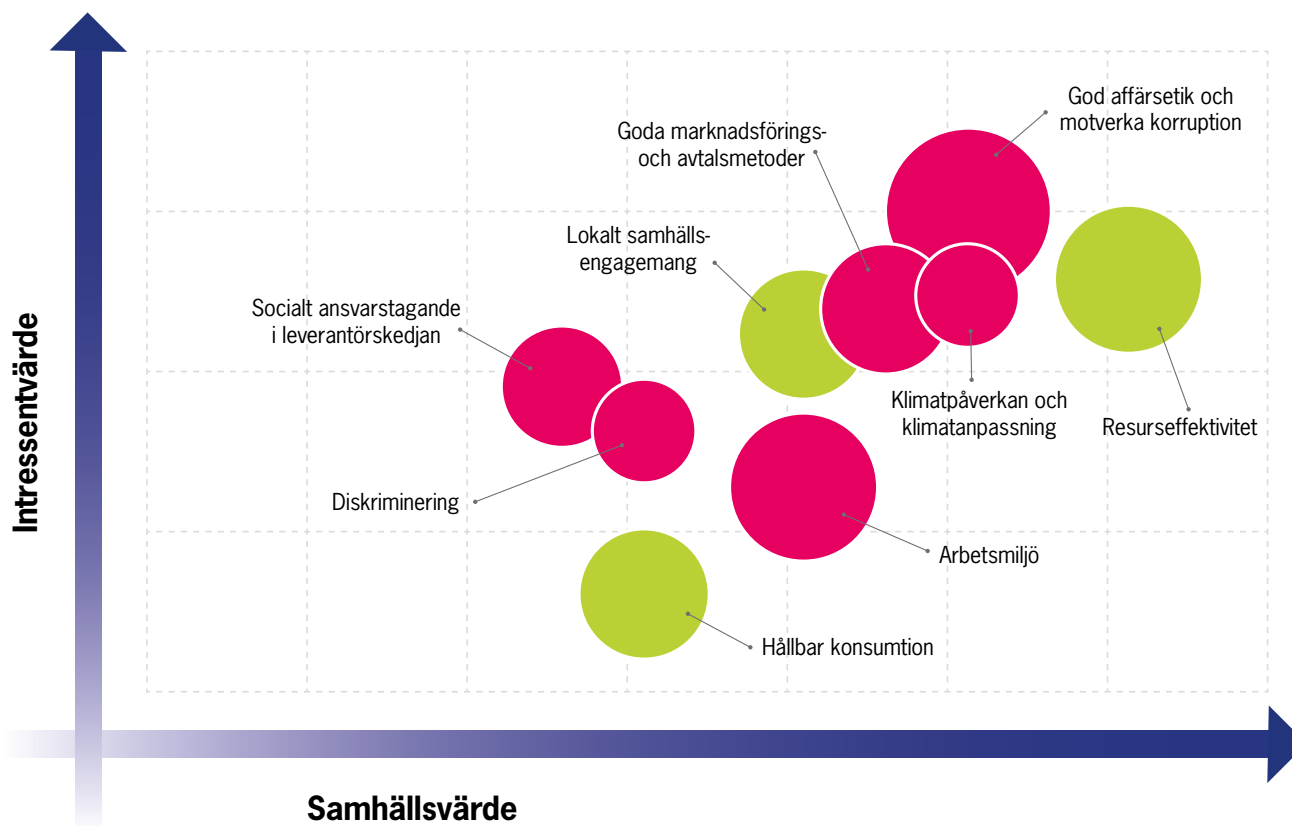
- Hållbar resursanvändning/resurseffektivitet
- Viktig samhällsaktör
- Klimat
- Antikorruption
- Goda avtalsmetoder
- Självskattningstest & audits

HSBs hantering/åtgärder

- Goda avtalsmetoder och antikorruption ska lyftas och diskuteras i olika forum
- HSB ska arbeta med att sy ihop inköpsprocesserna med den gemensamma affärsverksamheten
- HSB ska titta närmre på införande av audits och förenkling av självskattningstest

VÄSENTLIGHETSANALYS

Under våren 2016 genomförde HSB en väsentlighetsanalys med syfte att identifiera HSBs viktigaste hållbarhetsfrågor.

Cirklarnas storlek och färg indikerar bedömt affärsvärde, det vill säga områdenas potential att bidra till tillväxt och lönsamhet (grön) alternativ risk att hindra tillväxt och lönsamhet (röd).

Analysen har utgångspunkt i en workshopserie med regionala HSB-föreningar och bolag, där samtliga 40 delområden i standarden för socialt ansvarstagande, ISO 26000, prioriterades utifrån huruvida de alls är relevanta för HSB. De utvalda relevanta områdena bedömdes därefter utifrån vad intressenterna anser är viktigt och utifrån samhällsvärdet – det vill säga värdet i att minska negativ påverkan eller utöva positivt inflytande. I båda bedömningarna användes en poängskala 1–5 som avgör placeringen i matrisen ovan.

En extern intressentgrupp bestående av leverantörer och partners har under 2017 kommenterat analysen vid fysiska möten, för att validera den interna bedömningen av intressentvärdet. Resultatet visar att områdena "hållbar resursanvändning" och "antikorruption" värderas som viktigast, vilket styrker den internt genomförda väsentlighetsanalysen. Samtliga nio prioriterade områden är utmärka i matrisen ovan. HSBs arbete med respektive område är beskrivet under HSBs strategiska fokusområden, läs mer på sidorna 19–35.

Med start 2018 kommer HSB att genomföra intressentdialoger vart tredje år med samtliga primära intressentgrupper, för att bland annat stämma av väsentlighetsanalysen och HSBs strategi för hållbar tillväxt.

STYRNING I HSB

HSB är en kooperativ organisation som ägs och styrs av medlemmarna. Verksamheten vilar på en gemensam grund som utgår ifrån HSBs kooperativa principer och kärnvärderingar.

Som Kooperation arbetar vi inom HSB för att maximera medlemsnyttan men även medlemsinflytandet. Våra tre gemensamma styrdokument fungerar som verktyg för lärande, utveckling och verksamhetsstyrning.

Styrdokumentet består av HSBs kompass – vägen mot det goda boendet, HSBs kod för föreningsstyrning och HSBs varumärkesriktlinjer. Dessa utgår i sin tur från de sju kooperativa principerna och HSBs kärnvärderingar ETHOS – Engagemang, Trygghet, Hållbarhet, Omtanke och Samverkan. Styrdokumentet är bindande för hela verksamheten. Ansvaret för styrdokumentet ligger hos HSB Riksförbund, som årligen följer upp dokumenten och vid behov föreslår revideringar som beslutas av HSB-stämman.

HSBs strategi för hållbar tillväxt med hållbarhetsmål är en integrerad del av HSBs kompass – vilket är HSBs övergripande strategi- och verksamhetsplan. Förbundsstyrelsen antog strategin för hållbar tillväxt i slutet av 2016 och den integrerades i HSBs kompass av HSB-stämman våren 2017. Läs mer om mål inom HSBs samtliga hållbarhetsområden på sidorna 19–35.

HSBs ANSVAR

HSB har under de senaste åren arbetat mer samordnat kring regelefterlevnadsfrågor. I slutet av 2016 beslutade förbundsstyrelsen att HSBs Ansvar ska vara HSBs gemensamma samling av policys och riktlinjer. HSBs Ansvar fungerar som stöd för tillämpning av lagstiftning och andra externa regelverk och ger stöd och medlemsnytta för de regionala HSB-föreningarna samt minskar varumärkes-, affärs- och verksamhetsriskerna i HSB.

HSB Riksförbund ansvarar för HSBs Ansvar men policys och riktlinjer tas fram i samverkan med verksamheten. Dokumenten antas i förbundsstyrelsen, därefter rekommenderas de regionala HSB-föreningarna och bolagen att även besluta om dessa i sina respektive styrelser. Dokumenten uppdateras årligen utifrån förändringar i lagar och regelverk eller efter behov från verksamheten.

STYRANDE

FRIVILLIGA

HSBs KOMPASS

Vision, uppdrag och strategier med övergripande nyckeltal för en samordnad, hållbar och gemensam utveckling.

HSBs KOD FÖR FÖRENINGSTYRNING

Stöd till bland annat styrelse och valberedning samt medlemmars rätt till insyn och inflytande. Internt verktyg för att säkerställa en öppen och genomlyst organisation. Ska också bidra till att HSB styrs på ett för medlemmarna så effektivt sätt som möjligt.

HSBs VARUMÄRKESRIKTLINJER

Riktlinjer och stöd för att HSB-organisationen ska vårda, utveckla och använda det gemensamma varumärket på ett effektivt och korrekt sätt.

ÖVERGRIPANDE POLICYS INOM HSBs ANSVAR

Uppförandekoder

Två uppförandekoder, en för medarbetare och en för samarbetspartners och leverantörer, antogs av förbundsstyrelsen i juni 2017. 11 av 23 svarande (av totalt 33 tillfrågade) respektive 10 av 18 svarande (av totalt 33 tillfrågade) regionala HSB-föreningar och bolag uppger att de har antagit uppförandekoderna. Uppförandekoden för medarbetare omfattar krav på agerande när vi företräder HSB och våra medlemmar ur ett affärsetiskt perspektiv, exempelvis vid förmåner. Uppförandekoden för samarbetspartners och leverantörer omfattar krav på miljöarbete, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och antikorrupcion.

Personuppgifter

Policy antogs av förbundsstyrelsen i februari 2017. 13 av 23 svarande (av totalt 33 tillfrågade) regionala HSB-föreningar och bolag uppger att de har antagit policyn. Syftar till att förhindra att medlemmar, kunder och andra intressenters personliga integritet kränks genom felaktig behandling av deras personuppgifter. Flera föreningar har egna personuppgiftspolicys och planerar att anta HSBs gemensamma policy under 2018.

Ansvarsfulla placeringar

Policy antogs av förbundsstyrelsen i oktober 2017. 4 av 23 svarande (av totalt 33 tillfrågade) regionala HSB-föreningar och bolag uppger att de har antagit policyn. Omfattar krav på att placeringar inte ska ske i företag som kan förknippas med exempelvis oacceptabla arbetsförhållanden, miljöförstöring, barnarbete, diskriminering, tobak, spel, krigsmateriel, alkohol, porr, avancerad skatteplanering eller bristande produktsäkerhet.

Sexuella trakasserier

Åtgärdsplan framtagen och antagen av HSB Riksförbund samt dotterbolagen HSB Affärsstöd och HSB Finansstöd. Syftar till att tydliggöra för alla medarbetare hur de ska gå tillväga om de drabbas och hur frågor om sexuella trakasserier hanteras. Dessutom har 31 av 33 HSB-föreningar och bolag lokala policys för icke-diskriminering och jämställdhet.

RISKER OCH RISKHANTERING

Osäkerhet om framtida händelser är ett naturligt inslag i all affärsverksamhet. Dessa kan påverka HSB positivt med möjligheter att skapa ökat värde, medan risker som inte identifieras och hanteras rätt kan påverka förutsättningarna för HSB att utföra sitt uppdrag.

HSBs kooperativa affärsmodell bygger i grunden på hållbara principer där långsiktighet och värdeskapande snarare än kortsiktiga vinstmaximeringar står i fokus. Samtidigt innebär affärsmodellen vissa utmaningar när styrning och efterlevnad måste balanseras med medlemmarnas frivillighet och frihet.

HSBs mest väsentliga hållbarhetsrisker är identifierade av representanter från regionala HSB-föreningar och bolag i samband med genomförandet av väsentlighetsanalysen.

I den kooperativa organisationen ligger ansvar för hantering av ovan nämnda risker hos respektive regional HSB-förening och bolag, med stöd från HSB Riksförbund. Ett exempel på nationellt stöd är två uppförandekoder framtagna för att bland annat minimera risken för korruption. Det nationella stödet är inte tvingande, men rekommendationen är att koderna implementeras i verksamheten.

RISKTABELL

Väsentliga hållbarhetsrisker	Hantering av risker	GRI-indikator
Klimatpåverkan och klimatanpassning	Energieffektivisering av hyresfastigheter, påbörjad utfasning av fossila drivmedel i fordonsparken (med elbilar, biogas, förnybar diesel), installation av solceller för elproduktion på hyresfastigheter för minskning av utsläpp (åtgärdsarbetet ser olika ut i olika HSB-föreningar). Leverans av energitjänster för minskning av bostadsrättsföreningars energianvändning, bättre energiprestanda och sänkta energikostnader. HSBs nyproduktion miljöcertifieras med Miljöbyggnad som ställer krav på energieffektiva byggnader och förnybar energi. Beslut om åtta nya hållbarhetsmål som omfattar byggprocessen, driftskedet och möjligheter för klimatsmart boende. Anpassningen till konsekvenserna av ett förändrat klimat hanteras i dag osamordnat. För att sänka riskerna kommer HSB att arbeta mer strukturerat med dessa frågor framöver.	CRE1 Energiintensitet för byggnader 305-1 Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1) 305-2 Indirekta utsläpp av växthusgaser, energi (Scope 2) 305-3 Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3) 305-4 Växthusgasintensitet
Farliga kemisk ämnen i byggprodukter	HSB har som mål att certifiera nyproduktion med Miljöbyggnad, slutbetyg silver. Detta innebär bland annat att HSB arbetar med utfasning och minimering av farliga kemiska ämnen genom att ställa krav på miljöbedömning vid köp i webbverktyget Byggvarubedömningen (där HSB är delägare). Ett arbete pågår för att alla produktgrupper ska omfattas av dessa krav. Vid renovering, om- och tillbyggnad av HSBs hyresfastigheter och vid projektledning för bostadsrättsföreningar används Byggvarubedömningen sporadiskt, här finns behov av implementering för att minimera risken.	
Avfall – minimering, cirkulering och hantering	Krav på avfallshantering i enlighet med Kretsloppsrådets riktlinjer vid nyproduktion. Bättre uppföljning av avfallsstatistik behövs. Generella krav på god avfallshantering ställs vid renovering, om- och tillbyggnad av HSBs hyresfastigheter och bostadsrätter, dock finns förbättringspotential även där.	306-2 Total vikt per avfallstyp och hanteringsmetod
Bristande mångfald och diskriminering (tillgänglighet, jämställdhet)	Lokalt i respektive HSB-förening och bolag genom exempelvis lönekartläggningar. För att sänka risken kommer HSB att arbeta mer strukturerat och samordnat med dessa frågor.	405-1 Mångfald hos styrande organ och medarbetare
Stressrelaterad ohälsa	Lokalt i respektive HSB-förening och bolag genom medarbetarsamtal, medarbetarundersökning, personalvård, avtal kring dessa frågor och introduktion av personal.	403-2 Skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt arbetsrelaterade dödsolyckor
Arbetsplatsolyckor vid nybyggnation och renovering	Krav på god arbetsmiljö ställs i entreprenadavtal (både delade och totalentreprenader) och uppföljning görs på byggmöten. Krav ställs även inom renovering, men det finns ingen gemensam hantering eller uppföljning.	403-2 Skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt arbetsrelaterade dödsolyckor
Kränkningar av mänskliga rättigheter i leverantörskedjan	HSB leverantörsbedömning används av den centrala inköpsavdelningen sedan flera år tillbaka och utökades under 2017 till flera HSB-föreningar och bolag, som börjat bedöma sina leverantörer enligt ansvarstagande i leverantörsleden. Antagande av HSB-gemensam uppförandekod för partners och leverantörer under 2017. Aktivt deltagande i utveckling av kriterier för socialt ansvar för byggprodukter som har utvecklats inom det branschgemensamma webbverktyget Byggvarubedömningen.	308-1 & 414-1 Leverantörer som utvärderats enligt miljö- och sociala kriterier
Korruption vid markanskaffning, upphandling av entreprenörer och vid avtal	Antagande av HSB-gemensam uppförandekod för medarbetare, som innefattar korruptionsprevention, under 2017. Utbildning av medarbetare, ledning och styrelse kommer att genomföras.	205-2 Kommunikation och utbildning om antikorrupsionspolicyer och rutiner

VÅRA MÅL OCH PROGRESS

HSB är i ständig utveckling för att skapa det goda boendet. Därför ser vi vårt hållbarhetsarbete som en resa. Här kan du läsa om våra mål och vad vi gör inom våra fyra fokusområden; resurseffektivitet, klimat, hållbara tjänster och produkter samt att vara en viktig samhällsaktör. Vi har gjort fina framsteg inom hållbarhetsarbetet under 2017.

LÄS MER PÅ SIDORNA 20–35

ÅRET I SIFFROR

HSB har under 2017 mer än halverat sin klimatpåverkan sedan basåret 2008, och har en jämn könsfördelning i de regionala HSB-föreningarna och bolagens ledningsgrupper. Här hittar du några av de resultat som vi har uppnått under året.

624 227

MEDLEMMAR

Under 2017 har antalet medlemmar i HSB växt med 19 157 – en ökning med drygt 3 procent.

129 256

BOSPARARE

Under 2017 anslöt sig 12 197 personer till HSBs bosparande – en ökning med drygt 10 procent.

6%

MARKNADSANDEL

HSB byggde 6 procent av påbörjade bostadsrättslägenheter i Sverige under 2017.

57,7%

SOLIDITET

Justerad soliditet i genomsnitt för hela HSB var under 2017 57,7 procent.

-54%

MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

HSB har minskat klimatpåverkan med 54 procent sedan 2008.

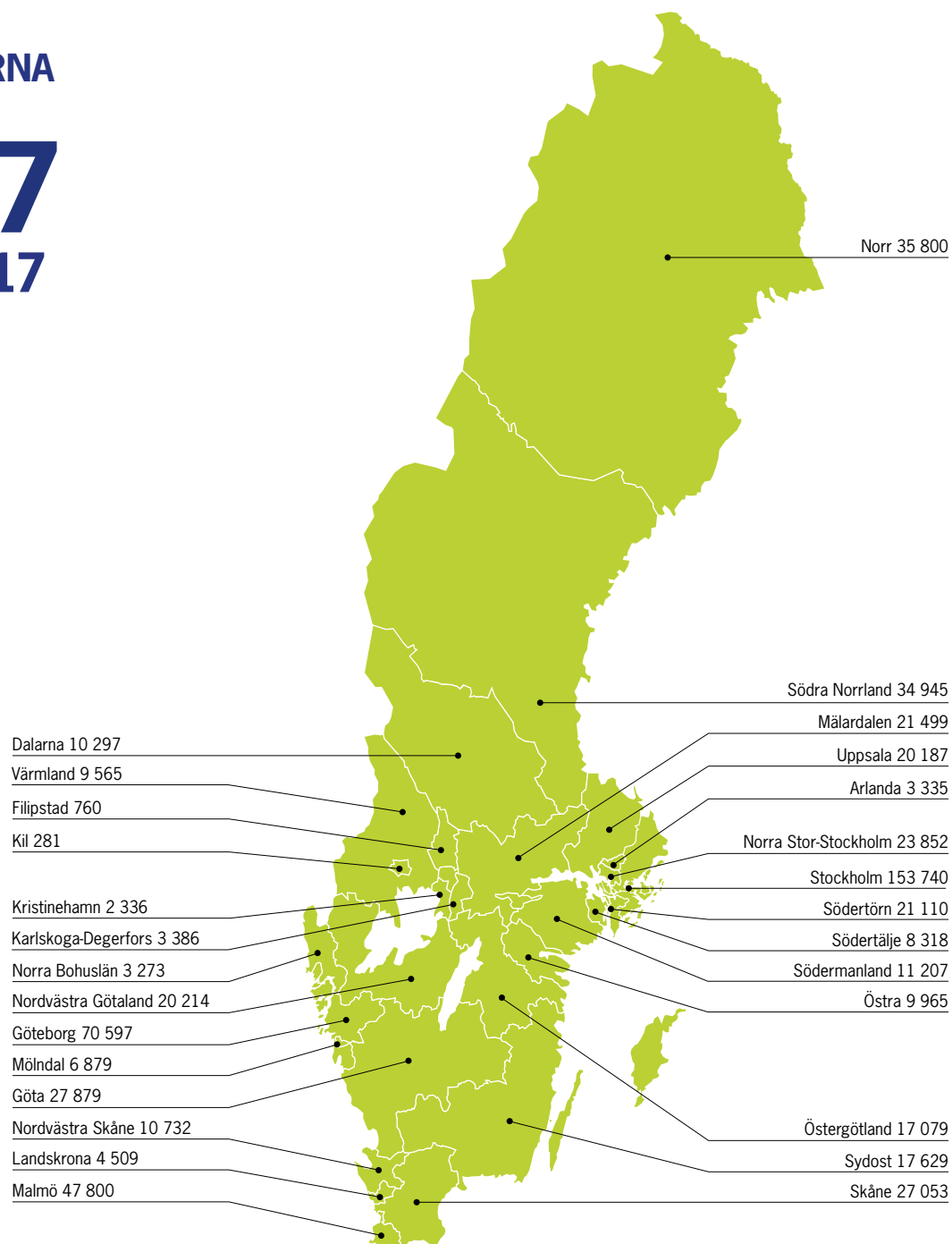

52% **48%**

JÄMSTÄLLDHET

Könsfördelning i ledningsgrupperna för regionala HSB-föreningar och bolag var 52 procent män och 48 procent kvinnor under 2017.

DE 28 HSB-FÖRENINGARNA
HADE SAMMANLAGT

624 227
MEDLEMMAR 2017

HUSHÅLLNING AV RESURSER

Vi arbetar för en hållbar och resurseffektiv medlems- och affärsverksamhet som optimerar vårt bidrag till en hållbar utveckling och minskar vårt beroende av begränsade resurser.

Vi strävar efter att hela tiden göra mer med mindre, det är bra både för miljön och ekonomin.

HSB har som mål att 2023 ha en hållbar och resurseffektiv medlems- och affärsverksamhet som optimerar vårt bidrag till

en hållbar utveckling och minskar vårt beroende av begränsade resurser. Det kan vi uppnå genom bland annat kloka materialval utan farliga ämnen, ökad materialåtervinning och återanvändning samt minskad energianvändning.

MÅL

Minskad energianvändning,
kWh/Atemp

UTFALL 2017

15 procent, kWh/Atemp
(basår 2008)

MÅL

Reducerat effektuttag till 2023

UTFALL 2017

Rapporteras
från och med 2018

Utöver de gemensamma målen rekommenderas de regionala HSB-föreningarna och bolagen att arbeta med målen:

- Merparten av bygg- och rivningsavfallet går till återanvändning och materialåtervinning 2023.
- Nära noll farliga ämnen i byggmaterial och produkter 2023.

LÄS MER PÅ SIDAN 23 ➔

MED FOKUS PÅ RESURSFÖRBRUKNING

Byggnader och fastigheter står för en stor del av resursförbrukningen i samhället. För HSB är det därför viktigt att arbeta med att minimera de resurser som används för att kunna leverera på våra uppsatta hållbarhetsmål. Vi ställer även krav på att våra leverantörer ska arbeta med miljöfrågor, där stor påverkan sker, läs mer på sidan 32.

HSB har som ambition att all nyproduktion ska certifieras enligt Miljöbyggnad byggnadsbetyg silver. Med certifiering enligt Miljöbyggnad ges en oberoende bedömning på viktiga kvaliteter hos en byggnad vad gäller energi, inomhusmiljö och material. Under 2017 uppnådde 69 procent av HSB Projektpartners och HSB Bostads slutavräknade projekt en preliminär certifiering enligt Miljöbyggnad silver.

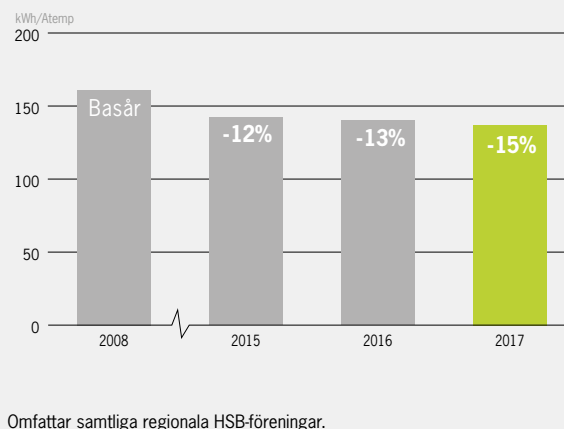
EL OCH FJÄRRVÄRME

HSBs totala energianvändning (kWh/Atemp) har under 2017 minskat med 15 procent, sedan 2008. Se figur 1. Elanvändningen har minskat med 22 procent och fjärrvärmeanvändningen med 6 procent sedan 2008, mätt i kWh/Atemp. De energiposter som är inkluderade i ovanstående är driftel, kontorsel, fjärrvärme, fjärrkyla samt den mindre mängd bränslen som används för uppvärmning av fastigheter (eldningsolja, naturgas och pellets).

Energieffektivisering i bostäder är ett område som står inför stora förändringar i och med att EU arbetar med att uppdatera sina direktiv om energieffektivisering och byggnaders energiprestanda. HSB följer utvecklingen noga och kan samtidigt konstatera att vi ligger långt framme. Vårt erbjudande av tjänster inom energieffektivisering tar ett helhetsgrepp och möjliggör stora besparingar. Läs mer om våra energitjänster på sidorna 27–28. När vi bygger nytt använder vi oss av miljöcertifieringssystemet Miljöbyggnad vilket innebär bättre energiprestanda än gällande byggregler. Inom energieffektiviseringsområdet ingår också frågor om elbilsladdning och individuell mätning av varmvatten i nyproducerade bostäder.

SUMMERAD ENERGIANVÄNDNING

FIG. 1

MATERIALÅTERVINNING OCH ÅTERANVÄNDNING

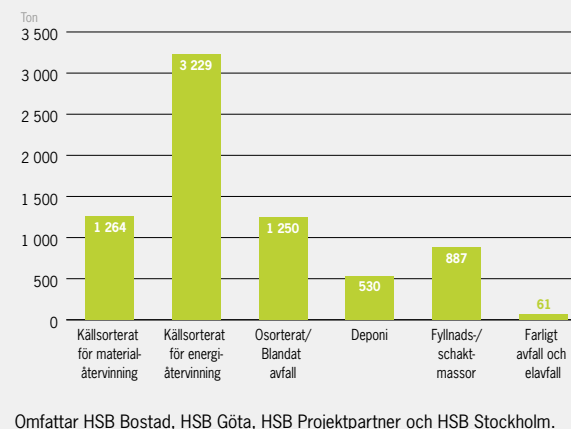
Inom ramen för HSBs arbete inom resurseffektivitet arbetar vi med materialåtervinning av byggmaterial. Vi mäter och följer upp avfallstyp och hanteringsmetod. Under 2017 har vi förbättrat mätningen för att kunna fokusera på rätt åtgärder.

Omfattar HSB Bostad, HSB Göta, HSB Projektpartner och HSB Stockholm.

Som en av Sveriges största aktörer på bostadsmarknaden ser vi till att entreprenörerna i all vår nyproduktion ska hantera och sortera avfall enligt de branschgemensamma riktlinjerna "Resurs- och avfallsriktlinjer för byggande och rivning". HSB deltar även i förvaltningen och utvecklingen av dessa riktlinjer. Under 2017 har vi också följt upp avfallsmängderna i nyproduktionen på ett mer detaljerat sätt vilket gör att vi får viktig kunskap om vilka krav som ska ställas och vilka insatser och åtgärder som behöver vidtas framöver.

TOTAL VIKT PER AVFALLSTYP

FIG. 2

KLOKA MATERIALVAL

HSB satsar mycket på kloka materialval och arbetar för att minska mängden farliga ämnen i byggmaterial och produkter. Under 2017 har vi bland annat fördjupat bedömningen av leverantörer utifrån miljökriterier och vi har sedan många år i nyproduktionen miljöbedömt byggmaterial i webbverktyget Byggvarubedömningen, vilket är en standard för miljöbedömning av produkter. Vi arbetar också med att utveckla våra tjänster och produkter inom förvaltning med fokus på detta och använder bland annat webbverktyget Chemgroup. Se total vikt per avfallstyp i figur 2.

MINSKNING AV KLIMATPÅVERKAN

För klimatets skull satsar vi bland annat på lägre klimatpåverkan från byggandet, mer förnybar energi till fastigheterna och en fossilfri fordonsflotta.

Hur vi människor lever, bor och konsumerar i våra städer och samhällen har en enorm påverkan på vår planet. Vi på HSB, och våra medlemmar, tar dagligen en mängd beslut som oavsett om de tas vid köksbordet eller i styrelserummet har bäring på såväl vår närmiljö som vårt jordklot.

Som Sveriges största bostadskooperativ har vi därför ett ansvar och en möjlighet att påverka vårt samhälle på olika sätt. Vi har en målsättning att år 2030 ha nära noll klimatpåverkande utsläpp och vara anpassade till ett förändrat klimat.

MÅL

75 procent lägre klimatpåverkan
2023 (basår 2008)

UTFALL 2017

54 procent
lägre klimatpåverkan

Utöver de gemensamma målen rekommenderas de regionala HSB-föreningarna och bolagen att arbeta med målen:

- Lägre klimatpåverkan från nyproduktionsprocessen.
- Öka andelen fossilfri energi till fordon och effektivisera transportarbetet (basår 2008).
- Öka andelen förnybar och återvunnen energi till 2023.

LÄS MER PÅ SIDORNA 25–26 ➔

HALVERAD KLIMATPÅVERKAN

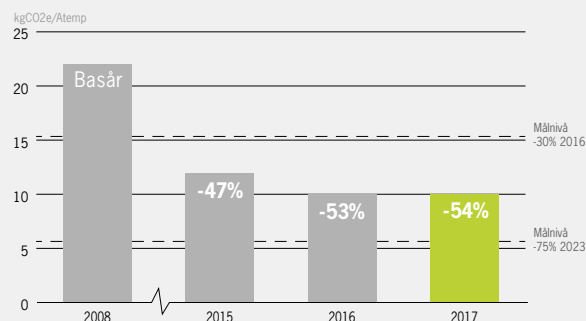
HSBs mål till år 2023 är att minska klimatpåverkan med 75 procent från basåret 2008, en ambitionsökning från det tidigare uppsatta målet om 50 procent, med delmålet 40 procent till 2020. Under 2017 har HSB som helhet minskat klimatpåverkan med 54 procent, för nyckeltalet $\text{kgCO}_2\text{e}/\text{Atemp}$. Se figur 3. Resultatet beror på övergång till förnybar el, effektivisering av elanvändning, mindre klimatpåverkan från fjärrvärmens, utfasning av några kvarvarande oljepannor och energieffektivisering och förnybara drivmedel i fordonsparken. Samtidigt finns utrymme att öka takten rejält i klimatåtgärderna, framförallt vad gäller effektivisering av fjärrvärmeanvändningen och åtgärder i fordonsparken.

HSB beräknar utsläppen enligt den internationella beräkningsstandarden Greenhouse Gas Protocol. Inom ramen för Greenhouse Gas Protocol avgränsas utsläppen i tre grupper:

1. Direkta utsläpp av växthusgaser från egenägda källor – egenägd uppvärmning och drivmedel för fordon och maskiner (Scope 1).
2. Indirekta utsläpp av växthusgaser, energi – köpt el, fjärrvärme och fjärrkyla (Scope 2).
3. Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser – tjänsteresor och produktion av energibärare (Scope 3).

KLIMATPÅVERKAN

FIG. 3

Vi beräknar klimatpåverkan för el och fjärrvärme i våra hyresrätter, fordon och resor i förvaltningsverksamheten i samtliga regionala HSB-föreningar. Bostadsrättsföreningarnas klimatpåverkan från energianvändning samt nyproduktionens klimatpåverkan är inte innefattat i denna beräkning.

ELANVÄNDNING OCH FÖRNYBAR EL

Trots en ökning i den egenägda ytan i fastigheter och lokaler har den totala elanvändningen minskat med 10 procent. Samtidigt har övergång till att köpa ursprungsmärkt förnybar el gjort att det totala utsläppet av växthusgaser från inköpt el har reducerats dramatiskt i de regionala HSB-föreningarna, med totalt 83 procent. Se fördelning av koldioxidutsläpp i figur 4.

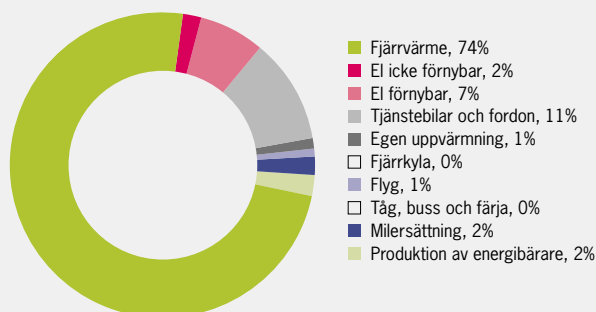
Vid jämförelse av elanvändning per yta (kWh/Atemp) har en minskning med 22 procent till 2017 skett från 2008. Klimatpåverkan per yta ($\text{kgCO}_2\text{e}/\text{Atemp}$) har minskat dramatiskt med 86 procent. Resultatet omfattar samtliga regionala HSB-föreningar. Sett till HSBs mål om att minska utsläppen med 75 procent till 2023 har denna del varit av stor vikt.

HSB klimatvärderar el enligt en trappstegsmodell:

- De regionala HSB-föreningar och bostadsrättsföreningar som väljer att producera egen el har mycket liten klimatpåverkan och hamnar på lägsta trappsteget
- De som köper förnybar el på marknaden får större klimatpåverkan motsvarande mellersta trappsteget
- De som inte väljer aktivt får så kallad nordisk residualmix med högst klimatpåverkan

FÖRDELNING AV HSBs KOLDIOXIDUTSLÄPP 2017

FIG. 4

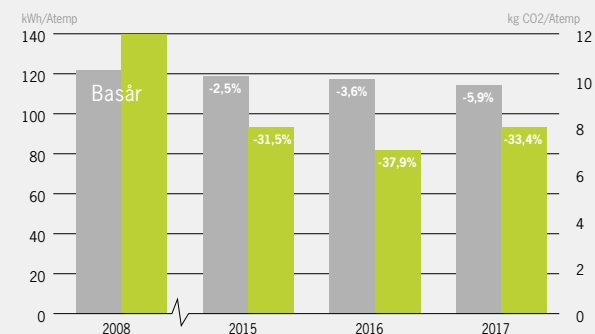
Omfattar samtliga regionala HSB-föreningar.

FJÄRRVÄRME

Fjärrvärme står för merparten av HSBs klimatpåverkan, då det är den enskilt största energiposten. Klimatpåverkan för fjärrvärme per yta ($\text{kgCO}_2\text{e}/\text{Atemp}$) har hos samtliga regionala HSB-föreningar under 2017 minskat med totalt 33 procent, samtidigt som energianvändningen, mätt i kWh/Atemp , har minskat med 6 procent, jämfört med 2008. Se figur 5. HSB har tillsammans med andra bostadsorganisationer och Energiföretagen Sverige kommit överens om en gemensam metod för att miljövärdera fjärrvärme. Här räknas klimatpåverkan för alla använda bränslen ihop till en emissionsfaktor per fjärrvärmennät, som sedan kan multipliceras med den köpta energianvändningen.

FJÄRRVÄRME

FIG. 5

Omfattar samtliga regionala HSB-föreningar.

FÖRNYBAR ENERGI TILL HSBs FORDON

Total energianvändning till HSBs fordon har hos samtliga regionala HSB-föreningar minskat med totalt 15 procent sedan 2008. Andelen förnybar energi, sett till total energianvändning till drivmedel hos samtliga regionala HSB-föreningar, var totalt 29 procent under 2017. Förvaltningsverksamheten har under 2017 köpt in flera eldrivna fordon. De regionala HSB-föreningar med högst andel förnybara bränslen i fordonsparken 2017 är HSB Uppsala (89 procent), HSB Skåne (45 procent), HSB Östergötland (36 procent), HSB Götta (30 procent) samt HSB Stockholm (27 procent). I dessa HSB-föreningar används biogas, HVO-diesel, RME-diesel och diesel med hög inblandning av förnybar diesel. El används också som drivmedel, men det syns inte i denna beräkning.

För att åstadkomma fortsatta utsläppsminskningar ska drivmedelsanvändningen ytterligare effektiviseras och fordonsparken i mycket större utsträckning utgöras av fordon som drivs med biodiesel, fordonsgas, etanol och förnybar el.

TILLVÄXT AV HÅLLBARA TJÄNSTER OCH PRODUKTER

Med attraktiva erbjudanden, som också är resurseffektiva och har låg klimatpåverkan, vill vi göra det enklare för våra medlemmar och kunder att välja oss och tillsammans göra skillnad.

Vi på HSB är stolta över att vi under nästan 100 år har skapat det goda boendet, och vi kommer naturligtvis att fortsätta vårt arbete i många år framöver. Under 2017 har vi arbetat med att ytterligare utveckla HSBs definition av hållbara tjänster och produkter, vilken antogs av förbundsstyrelsen i april 2018.

Hållbara tjänster och produkter handlar dels om att hållbarhetssäkra befintliga tjänster och produkter, dels om att utveckla nya innovativa erbjudanden. Målet är att öka andelen hållbara tjänster och produkter i relation till total omsättning i förvaltning, nyproduktion, medlem, fastighet och finans.

MÅL

Öka andelen hållbara tjänster och produkter

UTFALL 2017

Rapporteras från och med 2018

Utöver de gemensamma målen rekommenderas de regionala HSB-föreningarna och bolagen att arbeta med målen:

- Alla HSBs leverantörer är hållbarhetssäkrade 2023.

LÄS MER PÅ SIDAN 28 ➔

HÅLLBARA TJÄNSTER OCH PRODUKTER FÖR FRAMTIDENS BOENDE

Ett område som HSB lägger mycket kraft på är att erbjuda hållbara energitjänster. Under 2017 växte antalet regioner inom HSB som erbjuder vår gemensamma energitjänst, HSB energiavtal, markant. Det som skiljer oss och våra lösningar från många andra i branschen är vårt tillvägagångssätt som innebär att vi arbetar från ax till limpa, det vill säga från utredning och analys till installation, driftsättning och löpande uppföljning. En viktig del i dessa tjänster är just det löpande arbetet och övervakningen av energianvändningen, där vi kan identifiera avvikelser såsom vattenläckor eller andra fel.

Vi tar ett helhetsgrepp på energin med fokus på långsiktighet, miljöpåverkan och kostnadsneutralitet. Resultatet för våra kunder blir lägre kostnader och mindre miljöpåverkan, men också andra positiva effekter såsom bättre inomhuskli-

mat. Under 2017 har vi sett en stor efterfrågeökning, vilket är styrt av att priserna på solceller har gått ner kraftigt och regelverken förenklats. Flera soleanläggningar har installerats på HSBs egna fastigheter och bostadsrättsföreningar, och vi tror att 2018 kommer att vara ett genombrottsår för solcellssatsningar – något som gagnar både klimatet och fastigheternas elkostnader.

Nya, innovativa och smarta lösningar är en viktig pusselbit i framtidens hållbara samhälle och det goda boendet. För att ligga i framkant bedriver HSB ett innovationsprojekt, HSB Living Lab, tillsammans med bland annat Chalmers tekniska högskola i Göteborg. I HSB Living Lab bor ett 30-tal personer permanent, samtidigt som hela huset är ett laboratorium där forskning pågår dygnet runt. Det är en unik testbädd där forskning sker i en verklig boendemiljö. Hittills har cirka 40–50 projekt startat i HSB Living Lab inom allt från delningsekonomi, energieffektivisering, bättre vattenhantering och digitalisering till cirkulär ekonomi och byggmaterial. Under 2017 fick vi förtroende från IRIS, ett projekt som drivs inom ramen för EU-projektet Horizon2020 med fokus på smarta och hållbara städer. Inom ramen för IRIS ska vi genomföra forskningsprojekt om bland annat mobilitet, lägre energianvändning och 3D-modulering. [Läs mer](#) om HSB Living Lab.

Läs mer om hur vi bedömer våra leverantörer och entreprenörer och stöttar dem att hållbarhetssäkra sina verksamheter på sidan 32.

ÖKAT SYSTEMATISKT MILJÖARBETE

På HSB har 14 av 28 regionala HSB-föreningar ett systematiskt miljöarbete, en ökning med två HSB-föreningar sedan 2016. Det kan bland annat innebära att den regionala HSB-föreningen eller bolaget har en formulerad miljöpolicy eller miljöhandlingsplan, genomför regelbundna miljöutbildningar och har system för regelefterlevnad. 8 stycken HSB-föreningar är även miljöcertifierade enligt ISO 14001 och 3 stycken är miljödiplomerade med Miljödiplom.

KVALITET GER NÖJDA KUNDER

På HSB har 17 av 28 regionala HSB-föreningar ett systematiskt kvalitetsarbete, en ökning med tre HSB-föreningar sedan 2016. Det innebär bland annat att ha en formulerad kvalitetspolicy och kvalitetsmål samt att ha rutiner, processer och uppföljningar för att säkerställa leveransen till våra kunder. Flera HSB-föreningar är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001 och några arbetar enligt SIQ.

HSB har en nollfölsvision i produktionsverksamheten vilket innebär att vi strävar efter att bygga felfritt. Ett exempel på hur HSB jobbar för att optimera kvaliteten och kostnadseffektivisera våra bostäder är konceptet HSB Future. Konceptet återanvänder smarta lösningar med höga arkitektoniska kvaliteter vilket ger färre brister och snabbare byggprocesser. Läs mer om HSB Future på sidan 40.

För att mäta kundnöjdheten finns en nyligen framtagna generisk NKI-undersökning som HSB kommer att redovisa resultatet på från och med 2018.

VI FÖR MEDLEMMARNAS TALAN

Med ambitionen att påverka hela samhället i en positiv riktning vill vi bidra till bättre förutsättningar och villkor för boendet och de boende.

Ända sedan starten har HSB varit med och tagit ansvar för samhällsutvecklingen. Det ingår i vårt uppdrag att tillsammans med medlemmarna skapa det goda boendet. En del i det arbetet är att påverka villkoren för boendet genom att ge vår syn på politiska förslag och driva frågor som är viktiga för våra

medlemmar och bostadsmarknaden i stort.

Det handlar bland annat om att öka byggandet, förbättra möjligheterna att bospara, minska bostädernas klimatpåverkan och utveckla framtidens hållbara boende. Det handlar också om vårt engagemang i det lokala samhället, att spegla samhällets mångfald och att bidra till att skapa trygghet. För att mäta vårt mål om att ha ett högt anseende som en samhällsaktör görs en nollmätning under 2018.

MÅL

HSB har högt anseende som en samhällsaktör

UTFALL 2017

Rapporteras från och med 2018

MÅL

HSB bidrar till att öka mångfalden i samhället. HSBs organisation har samma andel utlandsfödda som samhället i stort 2023

UTFALL 2017

11,9 procent av medarbetarna är utlandsfödda 2017

Omfattar HSB Göta, HSB Projektpartner och HSB Stockholm. Från och med 2018 är ambitionen att hela HSB rapporterar på målet. Enligt SCB var andelen utrikes födda i åldern 20–64 år, folkbokförda i Sverige per 31 december 2017, 23 procent.

Utöver de gemensamma målen rekommenderas de regionala HSB-föreningarna och bolagen att arbeta med målen:

- Alla nyproduktionsprojekt har en social klausul 2023.
- Alla investeringar sker utifrån ansvarsfulla principer 2023.

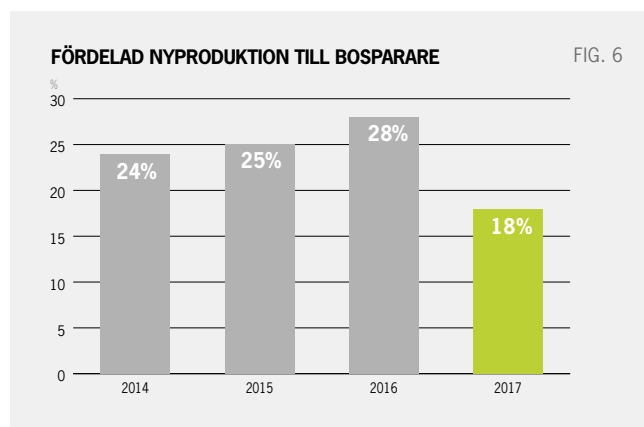
LÄS MER PÅ SIDORNA 30–31 ➔

DET GODA BOENDET – TILLGÄNGLIGT FÖR ALLA

På HSB vill vi att alla ska få bo bra. Därför erbjuder vi många olika typer av bostäder, som passar en variation av människor, i hela landet. Många, särskilt yngre, har svårt att ta sig in på bostadsmarknaden. De senaste årens bolånetak och amorteringskrav har, tillsammans med stigande bostadspriser och höga byggkostnader och markpriser, gjort att tröskeln till bostadsmarknaden har höjts. Detta trots att de allra flesta har fått mer pengar i plånboken.

Genom HSBs bospärande* erbjuder vi ett unikt, tryggt och långsiktigt sparande som dessutom ökar möjligheten att komma in på bostadsmarknaden. HSBs bospärande ger möjlighet till dubbla förturer – dels till nyproduktionen, dels till HSBs utbud av hyreslägenheter. Under 2017 anslöt sig 12 197 personer till HSBs bospärande som vid årets slut nådde upp till 129 256 (117 059) bospärande, och 1614 (1015) bospärande tilldelades en hyreslägenhet hos HSB. Se andelen nyproduktion som har fördelats till bospärande i figur 6. Hur många bospärande som har köpt och nyttjat sin förtur har varierat mycket från projekt till projekt. Under året märktes också de etiska fonderna med Svanen. [Läs mer](#) om HSBs bospärande.

En annan viktig fråga är att skapa fler boendemöjligheter. Under 2017 produktionsstartade HSB totalt 1 701 bostäder

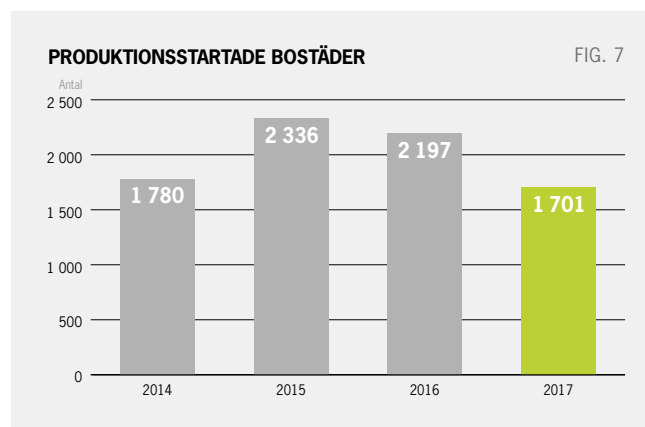

runt om i landet. Se figur 7. HSB byggde 6 procent av påbörjade bostadsrättslägenheter i Sverige under 2017. Det är en nedgång sedan 2016 som beror på en explosion i utbud och fler aktörer på marknaden.

Med anledning av att vi snart firar 100 år har vi även initierat en satsning – HSB 100 – där vi utvecklar innovativa, ytsmarta bostäder med en prislapp som ger fler en chans att ta sig in på bostadsmarknaden. Det allra första HSB 100-projektet att nå marknaden var brf Hällbacken i Luleå. Projektet sålstartade under hösten 2017 och har planerad inflyttning 2019. [Läs mer](#) om HSB 100.

För att göra information om bostadsköpsprocessen och HSBs bospärande tillgänglig för fler har HSB tillsammans med Crossborder Communication skapat digital information och filmer på arabiska, turkiska, persiska och engelska. Informationen lanserades i slutet av 2016 och har fortsatt att kommuniceras under 2017.

HSB stöder på flera olika sätt biståndsorganisationen We Effects arbete. We Effect arbetar i 25 länder i fyra världsdelar och fokuserar på hjälp till självhjälp och framväxten av kooperativa bostäder. På så vis kan fler få ett värdigt boende. Under 2017 samlade vi in 3 191 035 kronor till We Effect. [Läs mer](#) om initiativet.

PÅVERKANSARBETE

För att göra verklig skillnad i samhället krävs påverkansarbete. Under 2017 fick HSB Riksförbund drygt 140 debattartiklar publicerade. Vi släppte två rapporter som fick stor uppmärksamhet i både riks- och lokalmedier, med sammanlagt över cirka 150 artiklar. Den ena handlade om trångboddhet och den andra om möjligheten att köpa bostad för unga hushåll. Under 2017 släppte Nils Holgersson-gruppen tre rapporter som fick sedvanligt omfattande genomslag. HSB svarade på drygt 30 remisser från regering och myndigheter inom allt från klimatanpassade byggregler till stärkt konsumentskydd på bostadsmarknaden.

Här följer ett urval av frågor som vi har arbetat med under året. HSB har;

- tillsammans med branschen tagit fram ett nytt förslag på mer lättbegripliga årsredovisningar till bostadsrättsföreningar som vi lämnat till regeringen.
- som aktiv medlem i Solelkommissionen varit en ledande aktör som fick regeringen att slopa skatten på solel.
- tillsammans med Nils Holgersson-gruppen fört upp frågan om orimligt höga elnätspriser på den politiska dagordningen.
- med Mabo-gruppen opinionsbildat om att boende inte ska betala dubbelt för insamling av förpackningar och tidningar.
- drivit frågan om behovet av ny social bostadspolitik så att fler människor ska kunna hitta ett eget hem, bland annat genom att visa på behovet av ett statligt stöd till bospärande.
- opinionsbildat om att de boende inte ska behöva betala för Postnords rationaliseringar genom krav på fastighetsboxar i alla trapphus där sådana inte finns.
- drivit frågan om vikten av bättre fungerande regler för bostäder med tomträtt.
- deltagit i Almedalen, där vi tillsammans med politiker och bostadsbranschen diskuterade hur vi kan utveckla det goda boendet.

* Läs mer om HSBs bospärande på sidan 39.

LOKALT OCH REGIONALT PÅVERKANSARBETE

Genom en lokal närvaro över hela landet är HSB starka på lokalt engagemang och påverkansarbete. Det finns många bra initiativ som bidrar till både medlems- och samhällsnytta under 2017.

- För att öka jämställdheten har HSB Göteborg arbetat med frågan om vikten av jämställdhet i byggbranschen.
- HSB Göta har sponsrat "Årets unga ledande kvinna" för att lyfta fram kvinnliga förebilder bland länets ledare.
- HSB Södra Norrland har i en lokal kampanj arbetat för att öka sitt samhällsengagemang och visa att HSB förvaltar för alla.
- HSB Landskrona har tillsammans med Landskrona kommun arbetat med integrationsfrågor i miljonprogramsområden.
- HSB Norra Stor-Stockholm har samarbetat med Järfälla kommun för att öka antal boenden för äldre.
- För att förbättra stadsmiljön medverkar HSB Östergötland i Stadsbyggnad Linköping tillsammans med andra lokala aktörer.
- HSB Göteborg har drivit frågan om mobilitetsutmaningar inom stadsbyggnad.
- HSB Södertörn stödjer nattvandring för ett tryggare bostadsområde.
- HSB Göta och HSB Göteborg har lyft klimatfrågor, Göta genom att delta i klimatrådet i Jönköpings län och Göteborg har lyft frågan om hållbarhetseffekter av cirkulära lösningar.

MEDLEMSKAP OCH SAMARBETEN FÖR DET GODA BOENDET

HSB deltar aktivt i samarbeten som främjar och utvecklar det goda boendet för våra medlemmar. Fokus ligger på frågor som rör miljö, klimat och energi. Genom medlemskap, styrelseengagemang och expertkompetens i ömsesidigt samarbete med företag och organisationer som delar våra ambitioner, söker vi den bästa vägen framåt – tillsammans hittar vi konkreta och hållbara lösningar på olika utmaningar.

Under 2017 har vi engagerat oss i en lång rad organisationer. Vårt engagemang riktar sig både till nationella organisationer, såsom Sweden Green Building Council, IQ Samhällsbyggnad, Byggherrarna, Solelkommissionen, Svensk Solenergi, Byggvarubedomningen, Föreningen för Byggvarudeklarationer och Sveby, liksom till internationella organisationer, såsom Housing Europe, Cooperatives Europe och NBO (nordiska kooperativa och allmännyttiga bostadsorganisationen).

Inom ramen för vårt arbete med Housing Europe, det vill säga den Europeiska kooperativa och allmännyttiga bostadsorganisationen, har vi under 2017 bland annat arbetat med EUs direktiv för energieffektivisering och direktivet för energiprestanda i byggnader. Vi har säkerställt att lagstiftningen på EU-nivå är anpassad för svenska förhållanden vad gäller byggande och vårt energisystem.

HSB är medlem i ICA, International Co-operative Alliance, som är en global röst för Kooperationen och en arena för kunskapsutbyte, diskussion samt opinions- och påverkansarbete för de kooperativa idéerna. Under året har ICA bland annat diskuterat med FN och G20-länderna hur Kooperationen kan vara en viktig nyckelspelare när det gäller att bidra till de globala hållbarhetsmålen.

Läs mer om mångfalden inom HSBs organisation på sidorna 33–35.

SYSTEMATISKT SOCIALT ANSVARSTAGANDE

På HSB har 9 av 28 regionala HSB-föreningar ett systematiskt arbete med socialt ansvarstagande, varav 4 HSB-föreningar har tillkommit 2017. Det innebär bland annat att ha en uppförandekod för medarbetare, utbildning i uppförandekoden för medarbetare och styrelsemedlemmar samt att ha en policy och handlingsplan för arbetsmiljö, icke-diskriminering och jämställdhet.

ANSVAR GENOM HELA LEVERANTÖRSKEDJAN

HSB har höga ambitioner vad gäller att ta ansvar för och arbeta med hållbarhet i hela leverantörskedjan. Med många leverantörer är det en utmaning. Därför ställer vi tydliga krav på miljömässigt och socialt ansvarstagande hos våra samarbetspartners.

Bostadsmarknaden har traditionellt en hög andel leverantörssamarbeten. HSB har ramavtal med cirka 130 olika leverantörer, inom exempelvis förvaltning och nyproduktion. Med många leverantörer följer ett ansvar att främja ansvarstagande i leverantörskedjan. Det gör vi dels genom att genomföra en noggrann leverantörsbedömning vid val av nya leverantörer, där leverantörerna ska uppfylla högt uppsatta hållbarhetskrav, dels genom att löpande utvärdera och följa upp att befintliga leverantörer når upp till kraven. De regionala HSB-föreningarna och bolagen rekommenderas att arbeta med målet att alla HSBs leverantörer är hållbarhetssäkrade 2023. Utfall på målet kommer att redovisas framöver.

REKOMMENDERAT MÅL:

Alla HSBs leverantörer är hållbarhetssäkrade 2023

HÅLLBARHET VÄRDERAS HÖGT I VAL AV LEVERANTÖRER

Vid upphandling av nya leverantörer centralt inom HSB används sedan flera år tillbaka en noggrann leverantörs- och riskbedömning för att säkerställa att de uppfyller HSBs krav. Samtliga leverantörer får besvara en självskattningsenkät som bland annat innefattar hur de arbetar med miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och antikorruption. Självskattningsenkäten går i linje med HSBs gemensamma upp-

förandekod för samarbetspartners och leverantörer, som antogs av HSBs förbundsstyrelse under 2017.

10 av 18 svarande (av totalt 33 tillfrågade) HSB-föreningar och bolag har antagit HSBs uppförandekod för samarbetspartners och leverantörer. 8 regionala HSB-föreningar har en egen uppförandekod.

Under 2017 implementerade två bolag HSBs centrala leverantörsbedömningsverktyg, vilket innebär att totalt sju regionala HSB-föreningar och bolag hade implementerat verktyget vid årets slut. Förhoppningen är att fler ansluter sig under 2018. Vi har fått önskemål från leverantörer om större samordning mellan centrala och lokala avtal. Därför jobbar vi nu med att säkerställa bättre rutiner inom verksamheten.

En stor utmaning är att säkerställa att tredje och fjärde led i leverantörskedjan arbetar på ett hållbart sätt. Leverantörerna förväntas skriva under uppförandekoden och implementera rutiner för att säkerställa att den följs, men också ha rutiner för att se till att kraven efterlevs i den egna leverantörskedjan. HSB är även en aktiv deltagare i framtagandet av kriterier för socialt ansvar för byggprodukter, som nyligen har utvecklats inom det branschgemensamma webbverktyget Byggvarubedömningen.

UPPFÖLJNING OCH AVVIKELSER

HSB genomför uppföljande enkäter hos samtliga ramavtalsleverantörer vart tredje år. Minst en gång per år träffar HSB ramavtalsleverantörerna där hållbarhetskrav i avtalen följs upp. I intressentdialogen framkom önskemål om att HSB ska genomföra audits, vilket vi nu ser över. Om avvikelser upptäcks ställer vi krav på att de åtgärdas och vi inför tätare kontroller för att säkerställa resultat, vid behov även hos leverantörens underleverantörer. Om avvikelsen är stor och vi inte ser en möjlighet till snabb förbättring byts leverantören ut.

Tack vare våra noggranna leverantörsbedömningar har vi välfungerande samarbeten med våra leverantörer och hade under 2017 inga rapporterade avvikelser.

GOD AFFÄRSETIK OCH MOTVERKAN AV KORRUPTION

Med många samarbeten och upphandlingar följer korruptionsrisker, vilket gör antikorruption och en god affärsetik till viktiga frågor för HSB. För att motverka korruption kräver vi, i uppförandekoden och avtal, att våra leverantörer ska ha nolltolerans mot korruption och tagande och givande av mutor. De ska även ha etablerade rutiner för att förhindra oegentligheter i den egna verksamheten, hos konsulter och underleverantörer. Vi önskar också att leverantörerna utbildar sina egna medarbetare om antikorruption och affärsetik.

EN HÅLLBAR ARBETSPLATS ÄR EN ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Vi vill att HSB ska vara en attraktiv arbetsgivare som också speglar samhällets mångfald. HSB ska vara en utvecklande, inkluderande och trygg arbetsplats.

Medarbetarnas engagemang och ambitioner driver HSB framåt. För att skapa de bästa förutsättningarna för våra medarbetare vill vi att de ska ha en trygg arbetsmiljö där medarbetarna trivs och mår bra. Vi arbetar kontinuerligt och målmedvetet med ledarskap, säkerhet, jämställdhet och mångfald. Det handlar bland annat om att bygga en organisation som speglar befolkningen i stort och att minska risken för arbetsplatsolyckor och stressrelaterad ohälsa.

MÅL

Mer nöjda medarbetare
(NMI-index)

UTFALL 2017

NMI-index var 65,1

LÄS MER PÅ SIDORNA 34–35 ➔

NÖJDA MEDARBETARE

För att följa upp hur HSBs medarbetare upplever sin arbets-situation genomför vi en årlig medarbetarundersökning. Under 2017, som var första året för HSBs gemensamma medarbetarundersökning, använde 14 regionala HSB-föreningar och bolag (motsvarande cirka 40 procent av antalet medarbetare totalt inom HSB) de gemensamt framtagna frågorna i sina undersökningar. Totalt NMI-index (nöjd medarbetarindex) var 65,1. Totalt MMI-index (motiverad medarbetarindex) var 66,5 och ledarskapsindex var 70,3. Totalt sett är HSBs medarbetare nöjda med sin arbetssituation och man känner stark motivation och har tilltro till ledarskapet. Lägre resultat i undersökningen noteras för arbetsbelastningen som periodvis upplevs vara för hög.

ARBETSMILJÖ OCH SÄKERHET

För att minska risker för arbetsplatsolyckor vid nybyggnation har HSB förbättrat systematiken i arbetsmiljöarbetet avsevärt senaste åren och ställer krav på god arbetsmiljö i våra entreprenadavtal (både delade och totalentreprenader). Uppföljning görs på byggmöten. Krav ställs även inom renovering, men det finns ingen gemensam hantering eller uppföljning.

Under 2017 har tidigare års satsning på en god och trygg arbetsmiljö vid nyproduktion fortsatt. En omfattande riskinventering hos HSB Bostad har resulterat i en handlingsplan för en ännu bättre arbetsmiljö under kommande år. Ett arbetsmiljöverktyg har införts för att rapportera riskobservationer och tillbud på ett effektivare sätt och därmed ge ett bättre uppföljningsunderlag. Inom nyproduktion har vi även implementerat riktlinjer för ensamarbete, hot och våld under året.

För att minimera negativ stress och sjukskrivningar är ett proaktivt arbete inom hälsa och friskvård en viktig fråga. Löpande uppföljning kring hälsa och friskvård sker via systematiskt arbetsmiljöarbete hos respektive regional HSB-förening och bolag, genom bland annat introduktion vid nyanställningar, medarbetarsamtal, personalvård och avtal.

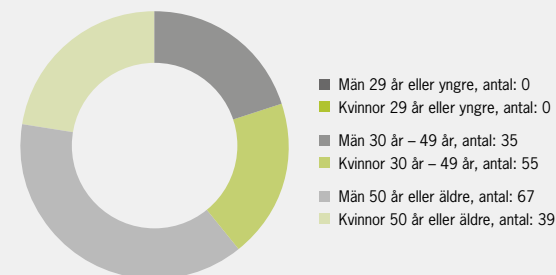
MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET

HSB har som mål att öka mångfalden i samhället och att ha samma andel utlandsfödda som samhället i stort år 2023. I dag hanteras mångfalds- och jämställdhetsfrågor främst hos respektive regional HSB-förening och bolag, där flera har ett aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete. Under 2017 beslutade förbundsstyrelsen att mångfald är ett av HSBs gemensamma prioriterade områden i HSBs kompass.

Könsfördelningen bland HSBs 3 379 medarbetare¹⁾ var 58 (55) procent män och 42 (45) procent kvinnor under 2017. I ledningsgrupperna för regionala HSB-föreningar och bolag var 52 (52) procent män och 48 (48) procent kvinnor. Se figur 8. 6 av 33 (4 av 32) vd:ar var kvinnor. I styrelserna för regionala HSB-föreningar och bolag var 62 (62) procent män och 38 (38) procent kvinnor. Se figur 9. 10 av 33 (11 av 32) ordförande var kvinnor.

LEDAMÖTER I HSB-FÖRENINGARNAS OCH BOLAGENS LEDNINGSGRUPPER

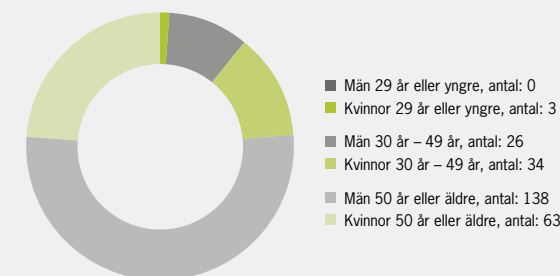
FIG. 8

Omfattar samtliga regionala HSB-föreningar och bolag.

LEDAMÖTER I HSB-FÖRENINGARNAS OCH BOLAGENS STYRELSE

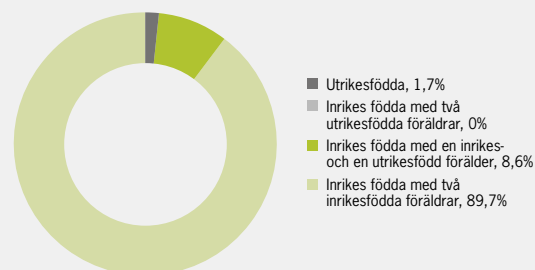
FIG. 9

1) Antal anställda är beräknat utifrån "Bokföringsnämndens allmänna råd" (BFNAR2006:11).

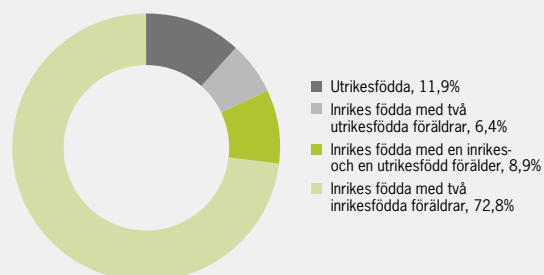
UTLÄNDSK BAKGRUND LEDNING OCH STYRELSE

FIG. 10

UTLÄNDSK BAKGRUND MEDARBETARE

FIG. 11

Omfattar HSB Göta, HSB Projektpartner och HSB Stockholm.

Årliga lönekartläggningar för att säkerställa rättvisa löner och ersättningar genomförs hos respektive regional HSB-förening och bolag.

För att bidra till att öka mångfalden i samhället har vi som ambition att hela HSB från och med 2018 rapporterar antal med utländsk bakgrund i ledning, styrelse och bland medarbetare. Utländsk bakgrund är definierat som utrikes född eller inrikes född med två utrikes födda föräldrar och rapporteringen sker enligt Statistiska Centralbyråns metod

för statistik över utländsk/svensk bakgrund. Tre regionala HSB-föreningar och bolag har rapporterat redan under 2017. Hos HSB Göta, HSB Projektpartner och HSB Stockholm har totalt 18,3 procent av medarbetare och 1,7 procent i ledning och styrelse utländsk bakgrund. Se figur 10 och 11. Det kan jämföras med andelen folkbokförda mellan 20-64 år i Sverige med utländsk bakgrund, som enligt SCB var 27 procent under 2017 (andelen utrikes födda var 23 procent).

Som en del i HSBs samhällsengagemang och mångfaldsarbete har vi även initierat en avsiktsförklaring som innebär att HSB fram till den 30 september 2019 ska erbjuda 250 utrikesfödda praktikplats, för att underlätta inträdet på den svenska arbetsmarknaden.

Samtliga anställda på regionala HSB-föreningar och deras dotterbolag samt nationella bolag omfattas av kollektivavtal.

UPPFÖRANDEKOD FÖR MEDARBETARE

Under 2017 antog HSBs förbundsstyrelse en gemensam uppförandekod för medarbetare, som ger stöd för agerande när vi företräder HSB och våra medlemmar ur ett affärsetiskt perspektiv, exempelvis vad som är en tillbörlig och otillbörlig förmån och hur vi ska främja och värna marknadens intresse av effektiv och sund konkurrens på lika villkor. 11 av 23 svarande (av totalt 33 tillfrågade) regionala HSB-föreningar och bolag har antagit uppförandekoden. 12 regionala HSB-föreningar har en egen uppförandekod. Alla medarbetare ska följa uppförandekoden och blir informerade om den vid anställningsstart. HSB arbetar för att medarbetare, ledning och styrelse ska få utbildning i uppförandekoden och hur HSB arbetar för att motverka korruption.

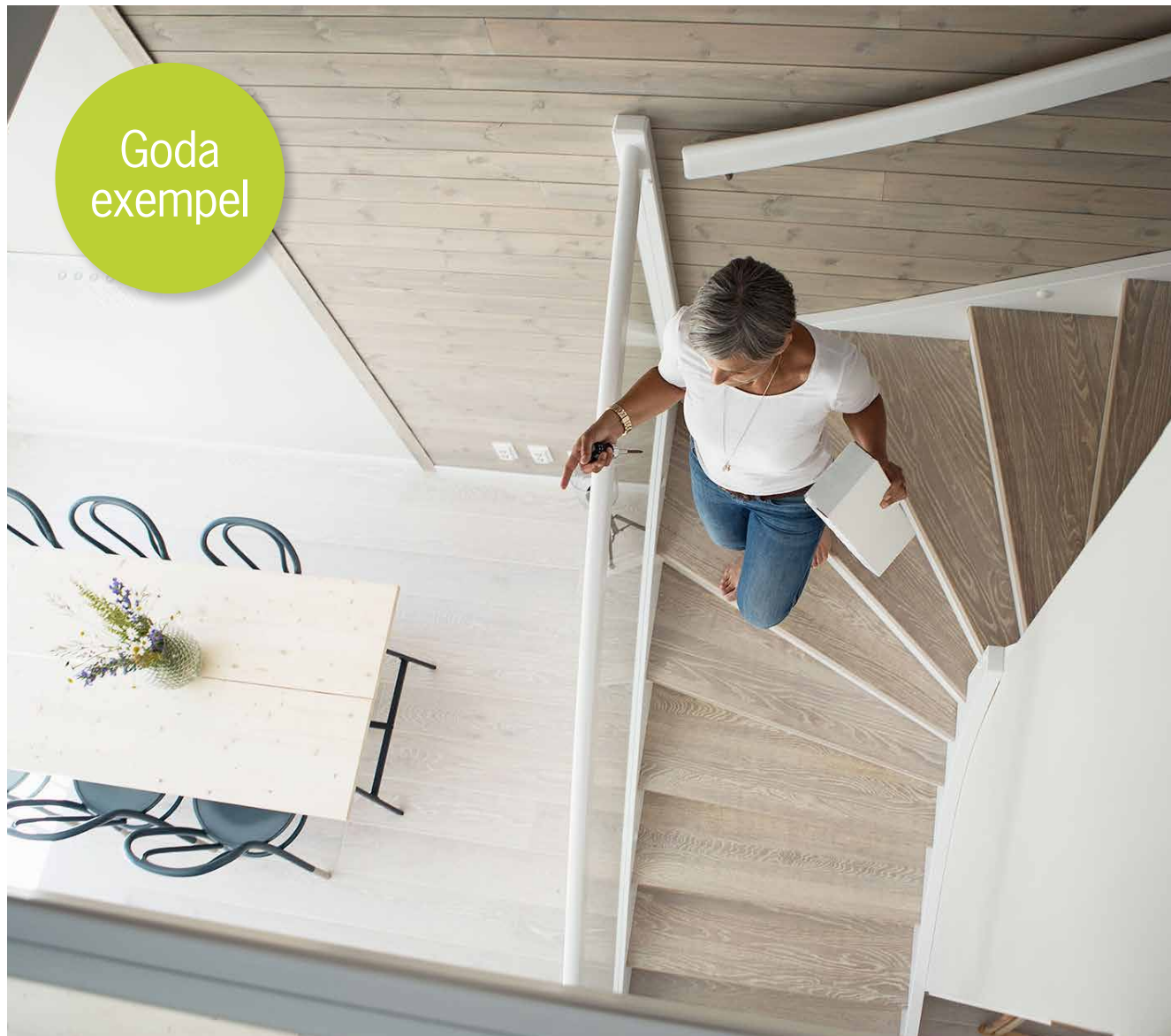
För 2017 har fem regionala HSB-föreningar och bolag, HSB Bostad, HSB Göta, HSB Göteborg, HSB Projektpartner och HSB Stockholm, rapporterat att totalt 91,7 procent i ledning och styrelse samt 95,4 procent bland medarbetare har fått information om uppförandekoden. Totalt 26,4 procent i ledning och styrelse samt 91,2 procent bland medarbetare har blivit utbildade i uppförandekoden.

GODA EXEMPEL

Inom hela HSB pågår initiativ som på olika nivåer stöttar vårt hållbarhetsarbete. Vi tror på att arbeta långsiktigt och systematiskt och med många lösningar för att nå ett gott resultat.

LÄS MER PÅ SIDORNA 37–40

VALLASTADEN I LINKÖPING

Goda
exempel

I Vallastaden i Linköping har HSB under 2017 färdigställt tre så kallade plusenergihus, vilket innebär att de på årsbasis genererar mer energi än vad som förbrukas.

I Vallastaden i Linköping har HSB under 2017 färdigställt tre så kallade plusenergihus, vilket innebär att de på årsbasis genererar mer energi än vad som förbrukas. Radhusen är byggda med passivhusteknik. Tekniken innebär att huset är välisolerat och tätt vilket leder till en mycket låg energiförbrukning. Under stora delar av året räcker den värme som kommer från solinstrålning, från människorna som vistas i bostaden och belysning samt apparater för att hålla bra komfort. Periodvis, som under vintern, behöver dock värme tillföras.

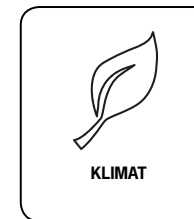
I Vallastaden har HSB valt att installera solpaneler på radhusens tak. Solcellerna producerar så pass mycket energi att det täcker energianvändningen av el och värme för drift av huset. Under sommarmånaderna kommer man kunna sälja förnybar överskottsel till ett elbolag, vilket innebär att de boende får en intäkt och därmed en lägre boendekostnad.

HSBs ENERGITJÄNSTER

Goda
exempel

Ett av HSBs fokusområden är att öka antalet hållbara tjänster och produkter som vi erbjuder fastighetsägare och bostadsrättsföreningar. Ett exempel på detta är att vi kan hjälpa alla typer av fastigheter med energifrågor, till exempel att investera i solceller. För våra kunder kan detta vara ett sätt att nå uppsatta klimatmål samtidigt som man kan spara pengar.

HSBs utgångspunkt är att ta ett helhetsperspektiv när det kommer till energifrågan. Därför arbetar vi med hela processen, från utredning, det vill säga analys av läget och möjligheterna, till utförande, inklusive val av lösning och implementering. Dessutom arbetar vi med förvaltning och optimering, vilket innebär att vi ser till att de mål som sattes upp innan projektet faktiskt uppfylls. Vi har genomfört en rad intressanta projekt, där våra kunder kan se fram emot förnybar el, men också betydligt lägre energikostnader.

SVANENMÄRKTA FONDER I SVERIGES STÖRSTA BOSPARANDE

Goda
exempel

HSBs bosparande* är ett populärt sparande som ger bosparare möjlighet till förtur till våra bostäder, både hyresrätter och nybyggda bostäder.

Vi erbjuder tre sparformer, HSB Bosparkonto, HSB Fasträntekonto och HSB Fondkonto. I linje med vår hållbarhetsstrategi erbjuder vi endast etiska fonder och sedan 2017 är dessa också Svanenmärkta.

* Swedbank är kontoförande bank för HSBs bosparande. Enligt beslut av Riksgälden omfattas HSB Bosparkonto och HSB Fasträntekonto av den statliga insättningsgarantin. Varje kund har rätt till ersättning för sin sammanlagda kontobehållning i banken med ett belopp som motsvarar högst 950 000 kr. Riksgälden betalar ut ersättning inom 7 arbetsdagar från den dag banken försatts i konkurs eller Finansinspektionen beslutat att garantin ska träda in. Swedbank är kontoförande bank för HSB Bosparkonto och HSB Fasträntekonto.

För ytterligare information om den statliga insättningsgarantin, se Riksgäldens hemsida: www.insattningsgarantin.se

HSB BOSTAD FUTURE

HSB har en nollfelsvision i produktionsverksamheten vilket innebär att vi strävar efter att bygga felfritt. HSB Bostad Future är ett koncept för att bygga hållbara hus på ett kostnadseffektivt sätt.

Genom att utveckla så kallade programmeringsanvisningar för olika hustyper kan vi applicera och återanvända smarta lösningar med höga arkitektoniska kvaliteter, oavsett var husen uppförs eller hur bostadshusen ser ut. Det gör att vi får snabbare byggprocesser men också färre fel vilket i längden minskar behovet av underhåll.

AVGRÄNSNINGAR

205-2	Anti-korruption	Kommunikation och utbildning om antikorrupsionspolicyer och rutiner	Omfattar HSBs medarbetare
CRE1	Energi	Energiintensitet för byggnader. Nyckeltal: kWh/Atemp	Omfattar HSBs hyresfastigheter och lokaler (uppmätt för 2017) och HSBs nyproduktion (beräknad för fastigheter med inflyttning under 2017).
305-1	Klimat (utsläpp)	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	Omfattar bränslen för egenägd uppvärmning, egenägda fordon och tjänstebilar. HSB klimatberäknar enligt den internationella beräkningsstandarden, Greenhouse Gas Protocol.
305-2		Indirekta utsläpp av växthusgaser, energi (Scope 2)	Omfattar köpt el, fjärrvärme och fjärrkyla.
305-3		Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	Omfattar milersättning för förmånsbilar, flyg, tåg, produktion av energibärare.
305-4		Växthusgasintensitet. Nyckeltal: kgCO ₂ /Atemp	Omfattar Scope 1–3 sammanlagt – se ovan.
306-2	Avfall (utsläpp av vatten och avfall)	Total vikt per avfallstyp och hanteringsmetod	Omfattar vikt bygg- och rivningsavfall från större renoveringar i HSBs hyresfastigheter och nyproduktion. HSB använder Sveriges Byggindustriers avfallsfraktioner som bas för datasammanställning.
308-1	Leverantörsbedömning	Leverantörer som utvärderats enligt miljökriterier	Rapporterar inga exakta siffror 2017. Mer information om hur vi arbetar med frågan finns under avsnittet Leverantörer i HSBs gemensamma hållbarhetsredovisning 2017.
414-1	Leverantörsbedömning	Leverantörer som utvärderats enligt sociala kriterier	Rapporterar inga exakta siffror 2017. Mer information om hur vi arbetar med frågan finns under avsnittet Leverantörer i HSBs gemensamma hållbarhetsredovisning 2017.
403-2	Hälsa och säkerhet i arbetet	Skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt arbetsrelaterade dödsolyckor	Omfattar HSB internt och externt. HSB använder arbetsmiljöverkets indelning för typ av skador. Skador rapporteras för de nyproduktionsprojekt som haft inflyttning under 2017 och årsvis vid större renoveringar i hyresfastigheter.
405-1	Mångfald och jämställdhet	Mångfald hos styrande organ och medarbetare	Omfattar HSB internt (styrelse, ledning och medarbetare).

HISTORIEN HAR LÄRT OSS ATT BLICKA FRAMÅT

Behovet av ett långsiktigt hållbart tänkande är inget nytt inom HSBs organisation. Vi har arbetat med hållbara lösningar för våra medlemmar i många år. Sedan 2008 har vi samlat vårt hållbarhetsarbete i redovisningar och du hittar samtliga här.

HSBs historia är i mångt och mycket en beskrivning av Sveriges utveckling från 1920-talets bostadsnöd till folkhemmet, miljonprogrammet och dagens moderna samhälle. Under årens lopp har HSB byggt omkring 500 000 bostäder med målsättningen att erbjuda medlemmarna bra och väldisponerade bostäder med hög standard – dessutom överkomliga i pris för de stora befolkningsgrupperna. Bilder, filmer och berättelser om HSB finns samlade på [hsb-historien.se](https://www.hsb-historien.se) genom Centrum för Näringslivshistoria.

[Läs mer](#) om vårt hållbarhetsarbete de senaste åren i våra tidigare hållbarhetsredovisningar.

